

ความเป็นแก่ตัวที่มีเหตุผลในทรรศนะของแรนด์

แรนด์ (Any Rand) เรียกปรัชญาของตนเองว่า "ปรนัยนิยม" (Objectivism) (Rand 1951: VIII) พร้อมกับกล่าวว่า "จริยแบบปรนัยสนับสนุนและยืนยันอย่างภาคภูมิใจโดย "ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล" (rational selfishness) (Rand 1970?: 31) ซึ่งโดยทั่วไปเราก็คงไม่คิดว่าแรนด์จะสนับสนุนให้บุคคลทำอะไรก็ตามใจชอบเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เช่น คักโกง แย่งชิง หรือทำร้ายผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของตนเอง อย่างไรก็ตาม ฮอบบ์ (Thomas Hobbes) ก็ได้ทำให้เราต้องหวนกลับมาไตร่ตรองและไม่แน่ใจในบุคคลที่อ้างถึง การเห็นแก่ผู้อื่น หรืออ้างว่าตนเห็นแก่ผู้อื่น (altruist) เมื่อฮอบบ์ถือว่ามนุษย์ทุกคนเห็นแก่ตัว พฤติกรรมของมนุษย์ล้วนตอบสนองความต้องการของตนเองไม่ว่าทางใดก็ตาม ทั้งเช่น คนที่เสี่ยงชีวิตของตนเอง เข้าช่วยผู้อื่นให้พ้นภัย ก็ถูกพิจารณาว่าเป็นคนที่เห็นแก่ตัว เพราะการช่วยของเขานั้นเกิดขึ้นจากการกำหนดตัวเอง (identification) ว่าเมื่อตัวเองอยู่ในสถานการณ์นั้นตนก็ต้องการความช่วยเหลือและการช่วยผู้อื่นให้พ้นภัยในครั้งนี้ก็หวังว่าผู้อื่นจะช่วยเหลือตนเองเมื่อตนประสบชะตาที่ฮอบบ์พิจารณาปัญหาในก้านแรงจูงใจของความเห็นแก่ผู้อื่นหรืออัญนิยมว่า เกิดขึ้นมาจากความเห็นแก่ตัว หรือความเห็นแก่ผู้อื่นเป็นเพียงอีกหน้าหนึ่งของความเห็นแก่ตัวซึ่งมิได้มีคุณค่าอยู่ภายในตัวของมันเองแต่คุณค่าของมันอยู่ที่ผลสะท้อนกลับของมันที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง เป็นเสมือนการลงทุนที่หวังผลตอบแทนที่จะไถ่กลับคืนมาในอนาคต แรนด์เองมีความคิดอย่างไรในปัญหานี้ แรนด์สนับสนุนการลงทุนในลักษณะดังกล่าวหรือไม่ หรือแนวความคิดเกี่ยวกับการเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลของแรนด์มีอะไร เป็นสมมติฐาน และสามารถจะรองรับแนวความคิดเกี่ยวกับการเห็นแก่ผู้อื่นในแง่ดังกล่าวได้หรือไม่

ในก้านหนึ่งนั้นการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการเห็นแก่ตัวและการเห็นแก่ผู้อื่นจะเกี่ยวเนื่องกับการพิจารณาถึงผลประโยชน์ หรือผลไค้ที่เกิดขึ้นตามมาจากการกระทำของบุคคลว่าตกอยู่กับผู้ใด ตนเองหรือผู้อื่น สำหรับผู้ยึดมั่นในความเห็นแก่ตัวก็จะถือว่าการกระทำที่ผลประโยชน์ตกกับตนเองหรือสะท้อนกลับเข้าหาคตนเอง เป็นการกระทำที่ถูกต้อง

หรือมีคุณค่าทางศีลธรรมเป็นความดี เป็นคุณธรรม และการกระทำที่ไม่มีผลประโยชน์ใด ๆ
 ก่อตนเองหรือเป็นประโยชน์กับเฉพาะผู้อื่นเป็นการกระทำที่ผิด ขณะที่ผู้ที่ยึดมั่นในอณูนิยม
 หรือการเห็นแก่ผู้อื่น จะถือว่า การกระทำที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง
 เป็นคุณธรรม ขณะที่การกระทำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวเป็นการกระทำที่เลว หรือชั่วร้าย
 แต่สำหรับแรนค์แล้ว การพิจารณาว่า "ใคร" (ตนเองหรือผู้อื่น) เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์
 จากการกระทำนั้นไม่อาจจะทำให้เราสามารถพิจารณาได้ว่าการกระทำนั้นดีหรือเลว หรือ
 มีคุณค่าทางศีลธรรมเป็นอย่างไร คงจะเป็นได้จากที่แรนค์กล่าวว่า "ทางเลือกเกี่ยวกับผู้
 รับผลประโยชน์จากคุณค่าทางศีลธรรมเป็นเพียงประเด็นเบื้องต้นในขอบข่ายของศีลธรรม
 เท่านั้น มันมิใช่สิ่งที่จะนำมาใช้แทนศีลธรรมหรือเป็นมาตรฐานของคุณค่าทางศีลธรรมได้"
 (Rand 1970?: x) และนั่นก็คือ เมื่อแรนค์สนับสนุนการเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลนั้น แรนค์
 จะไม่พิจารณาว่า เมื่อตนเองเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการกระทำของตนแล้ว การกระทำ
 นั้น ๆ จะเป็นคุณธรรม หรือมีคุณค่าทางศีลธรรมเป็นความดี และการกระทำที่ผลประโยชน์
 ตกอยู่กับผู้อื่น เป็นอธรรม หรือมีคุณค่าทางศีลธรรมเป็นความเลวเสมอ ซึ่งนั่นมันก็มีได้
 คำเนินไปตามหลักการของการเห็นแก่ตัวและเห็นแก่ผู้อื่นดังที่กล่าวมาข้างต้น อันทำให้
 ต้องพิจารณากันต่อไปว่า แรนค์จะใช้ข้อสรุประดมใจในการกระทำเป็นเครื่องชี้ว่า การ
 กระทำนั้นมีค่าทางศีลธรรมเป็นความดี หรือความเลว หรือมาตรฐานทางศีลธรรมของ
 แรนค์คืออะไร

มาตรฐานทางศีลธรรม

สำหรับแรนค์แล้ว มาตรฐานของศีลธรรมหรือสิ่งที่จะชี้ว่าการกระทำใดมีคุณค่า
 ทางศีลธรรมเป็นความดีหรือความชั่ว มิได้อยู่ที่การพิจารณาว่า การกระทำนั้นจะก่อให้เกิด
 ประโยชน์สุขกับตนเองหรือผู้อื่น หรือคนส่วนใหญ่หรือไม่ ตรงต้องตามเจตน์จำนงของพระเจ้า
 หรือไม่ ตรงตามมโนธรรมความปรารถนา หรือความต้องการของบุคคลใดหรือไม่ แต่จะ
 ก้องพิจารณาว่า การกระทำนั้นมันรับใช้หรือสนับสนุนให้ชีวิตยืนยาวต่อไปหรือไม่ เพราะ
 สำหรับแรนค์แล้ว ชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความค่าสูงสุด หรือ "ชีวิตของมนุษย์คือมาตรฐาน
 ของศีลธรรม" (Rand 1957 A: 1014) เพราะหากปราศจากเสียซึ่งชีวิตแล้ว การที่
 มนุษย์จะให้คุณค่าหรือวินิจฉัยคุณค่าของสิ่งใดก็จะเป็นไปไม่ได้ หรือสิ่งต่าง ๆ จะมีคุณค่าขึ้น
 มาได้ก็เพราะมีมนุษย์ซึ่งมีชีวิตที่จะวินิจฉัยว่า สิ่งต่าง ๆ ที่ดำรงอยู่ในโลกนี้มีความสามารถ

หรือคุณค่าที่จะรับใช้หรือสนับสนุนให้ชีวิตมีคุณภาพออกไปได้ในระบอบใด หรือท้ายที่สุดก็คือ ชีวิตคือเงื่อนไขที่จะกำหนดว่าสิ่งต่าง ๆ มีคุณค่าในระบอบใดหรือไม่ ซึ่งแรนค์เองก็โต้กลับว่า "มันโหดร้ายเกี่ยวกับชีวิตเท่านั้นที่ทำให้มันโหดร้ายเกี่ยวกับคุณค่าเป็นไปได้" (Rand 1970: 17)

ซึ่งนั่นมันก็ทำให้จำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่า ชีวิตคืออะไร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง หรือมีอะไรบางอย่างที่จำเป็นสำหรับชีวิต หรือแรนค์ใช้คำว่า "ชีวิต" ในความหมายใด เพราะเมื่อถือว่าคุณมนุษย์เป็นสัตว์สังคม สิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตก็คือสังคม หากถือว่าคุณชีวิตได้มาจากพระเจ้า สิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ก็คือพระเจ้า หรือหากถือว่าคุณมนุษย์เป็นสัตว์ประเภทหนึ่งสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ก็เหมือนกับสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ต้องการเพื่อการอยู่รอด

ชีวิตคืออะไร

สำหรับแรนค์แล้วอาจจะกล่าวได้ว่า แรนค์กล่าวถึง "ชีวิต" ในสองก้าน คือ ชีวิตในแง่ชีววิทยา และชีวิตในแง่อภิปรัชญา โดยที่ชีวิตในแง่ชีววิทยา คือชีวิตที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนของเซลล์จำนวนหนึ่ง ซึ่งมาประกอบกันเข้าและดำรงอยู่ด้วยกระบวนการทาง เคมี-ชีว เป็นอวัยวะส่วนต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กันและประสานกันอย่างกลมกลืน ซึ่งทำให้สามารถที่จะเคลื่อนไหว ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ส่วนชีวิตในแง่อภิปรัชญา จะเป็นชีวิตที่สืบเนื่องมาจากชีวิตในแง่ชีววิทยา คือการมีคุณลักษณะบางอย่างที่ก่อรูปขึ้นเป็นตัวตน เป็นบุคคลิกภาพ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

การแบ่งชีวิตมนุษย์ในทัศนะของแรนค์ออกเป็นสองแ่งดังกล่าวนั้น สืบเนื่องมาจากการที่ผลงานของแรนค์ชี้ถึงธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งจะอยู่รอดได้ด้วยความสะดวกสบายของสภาพแวดล้อม ที่จะทำให้อะบบการทางชีว-เคมี หรือเคมี-ฟิสิกส์ของร่างกายดำเนินต่อไปได้จนจบสิ้นอายุไซ หรือถึงกาลเวลาอันสมควร ขณะเดียวกันกับที่แรนค์ก็ชี้ถึงความจำเป็นของมนุษย์ที่จะต้องมีความเป็นของตัวเอง ยึดมั่นในตัวตนของตนเอง เชื่อมมั่นในการวินิจฉัยของตนเอง ที่จะทำให้เขาสามารถที่จะจักโลก หรือสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการดำรงอยู่ของตน หรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อรับใช้ให้มีความออกไป

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเราจะแยก "ชีวิต" ของแรงแยกออกเป็นสองแง่ แต่ที่ว่ามัน ก็ยังคงมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอยู่ โดยที่ชีวิตในแง่อภิปรัชญานั้นสืบเนื่องมา หรือมี พื้นฐานมาจากชีวิตในแง่ชีววิทยา โดยที่มนุษย์มีเหตุผล ความสามารถที่จะคิด หรือมีสมรรถ- ภาพทางการรับรู้ (consciousness) ในระดับ (ที่แแรกเรียกว่า) มโนทัศน์ (concept) ซึ่งจะเป็นตัวการที่ทำให้มนุษย์สร้าง "ตัวตน" ขึ้นมา และแสดงออกไปในการจักโลก หรือ สภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ หรือใช้วัตถุเป็นเครื่องมือในการแสดงออกถึงตัวตน ของตน และการรับรู้หรือความสำนึกในระดับมโนทัศน์ที่เองก็สืบเนื่องมาจากความสำนึกหรือ ความสามารถทางการรับรู้ในระดับที่ต่ำกว่า คือสัมผัส (sensation) และเพทนา (perception) ซึ่งความสามารถทางการรับรู้ในสองระดับดังกล่าวจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ทั่วกระบวนการทางชีว-เคมี-ฟิสิกส์ของร่างกาย เมื่อมีอายคนะจากภายนอกมากระทบ อวัยวะรับสัมผัส หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นผลโดยตรงจากการกระทบกันระหว่างร่าง กายซึ่งเป็นกระบวนการทางชีว-เคมี-ฟิสิกส์ กับสิ่งต่าง ๆ ภายนอกกระบวนการ ซึ่งจะ ใ้กล่าวถึงกระบวนการสืบเนื่องหรือพัฒนาการของระดับการรับรู้โดยละเอียดในโอกาสต่อไป

ในก้านหนึ่งนั้น แม้แแรกจะกล่าวถึง "ชีวิต" ในแง่ของการเป็นชีวภาพ ที่เกิดขึ้น และดำรงอยู่ทั่วกระบวนการทางชีว-เคมี-ฟิสิกส์ แต่ในแง่จริยศาสตร์แล้วแแรกไม่ได้ให้ความ สำคัญกับชีวิตในแง่นี้ ถ้ามันจะมีความสำคัญอยู่บ้างในปรัชญาที่โดยที่มันเป็นพื้นฐานของชีวิตในแง่ อภิปรัชญา ซึ่งหากจะดำรงอยู่เพียงในแง่ของการเป็นชีวภาพ มนุษย์ก็จะมีลักษณะการ ดำรงอยู่เช่นเดียวกับสัตว์ ที่จะมีพฤติกรรมเพื่อการอยู่รอดโดยเป็นไปตามแรงกระตุ้น หรือ สัญชาตญาณ หรือปฏิกิริยาอัตโนมัติของกระบวนการทางชีว-เคมี-ฟิสิกส์ของร่างกาย กอปร ับความสามารถทางการเคลื่อนไหว หรือใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ เท่านั้น

สำหรับแแรกแล้ว มนุษย์ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีสมรรถภาพเหนือสัตว์อื่น ๆ สามารถที่จะ คิดหรือรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ได้ถึงระดับมโนทัศน์นั้น จะต้องคิดและวินิจฉัยด้วยว่าตนจะดำรงอยู่ หรือรักษาชีวิต "อย่างไร" และการคิด วินิจฉัยว่าตนจะดำรงอยู่อย่างไรมันจะเป็นไปได้ก็ ทั่วสมรรถภาพพิเศษคือเหตุผลเท่านั้น ซึ่งนั่นก็หมายความว่า จากการเป็นสัตว์อภิปรัชญา (metaphysical being) ผู้ซึ่งมีความสามารถจะก้าวพ้นจากระดับการตอบสนองต่อสิ่ง แวดล้อมโดยอัตโนมัติของกระบวนการทางชีว-เคมี-ฟิสิกส์เท่านั้นที่จะทำให้มนุษย์เป็น สัตว์ศีลธรรม (moral being - ผู้ซึ่งกำหนดพฤติกรรมมารักษาคุณค่าสูงสุด คือ ชีวิตของ

ตนเองไว้ด้วยตัวเอง) ได้

หรืออาจจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์อภิปรัชญา ซึ่งมีสมรรถภาพพิเศษพ้นจากการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างอัตโนมัติ จึงทำให้มนุษย์สามารถที่จะเป็นสัตว์ศีลธรรมได้ ในแง่นี้แรนค์ก็มีข้อยึดมั่นเช่นเดียวกับคานท์ (Immanuel Kant) ซึ่งปฏิเสธที่จะยอมรับว่าพฤติกรรมหรือการกระทำที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ หรือด้วยความโน้มเอียงที่จะมีพฤติกรรม หรือการกระทำเช่นนั้นว่าเป็นการกระทำที่มีคุณค่าทางศีลธรรม แม้ว่าการกระทำนั้น ๆ จะมีคุณค่าในการรักษาคุณค่าสูงสุดหรือมีผลในการรักษาคุณค่าสูงสุดก็ตาม

ระดั้มการรับรู้กับสภาพการดำรงอยู่

แรนค์เองได้กล่าวถึงปัญหาการดำรงอยู่ (existence) ว่าเป็นเรื่องของสิ่งที่มีชีวิตเท่านั้นเพราะสสาร (matter) นั้นจะดำรงอยู่เสมอไม่มีการสูญสิ้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสสารมีแต่เพียงการเปลี่ยนแปลงสถานะ ขณะที่ชีวิตมีการสิ้นสุกลง สิ่งที่จะหลงเหลือก็มีแต่เพียงองค์ประกอบทางเคมี ฟิสิกส์ที่จะกระจุกกระจายไปตามแรงกระทำของธรรมชาติ และโดยที่แรนค์ถือว่า "ชีวิตคือกระบวนการกระทำเพื่อรักษาตัวเองและสืบทอดตัวเองให้ยืนยาวต่อไป" (Life is a process of self-sustaining and self-generated action) (Rand 1970?: 15) เราก็คงจะพิจารณาได้ว่า สิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิตแตกต่างกันที่ สิ่งที่มีชีวิตจะต้องมีกิจกรรมที่จะรักษาสถานภาพของตัวเองได้ ในขณะที่สิ่งที่ไม่มีชีวิตไม่อาจจะกระทำการดังกล่าวได้ และ/หรือจะถูกกระทำเพียงฝ่ายเดียว

กิจกรรมการดำรงอยู่ของสิ่งที่มีชีวิตนั้นเราอาจจะแบ่งได้เป็นสองประเภท คือ กิจกรรมภายในและกิจกรรมภายนอก กิจกรรมภายในของสิ่งที่มีชีวิตคือ กระบวนการทางชีว-เคมี-ฟิสิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะทำให้มันดำรงสถานะเคมีของมันอยู่ได้ ซึ่งเป็นกิจกรรมอัตโนมัติโดยสมบูรณ์ และกิจกรรมภายนอก อันเป็นกิจกรรมที่สิ่งมีชีวิตกระทำต่อโลกภายนอกของตัวมันในอันที่จะรักษาสถานะเคมีของมันเมื่อถูกคุกคาม ดังเช่น การหลบหนี หรือการต่อสู้ หรือการสร้างบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย เพื่อป้องกันตัวเองจากสัตว์ร้าย หรือความรุนแรงของธรรมชาติ กิจกรรมภายในอันเป็นไปโดยอัตโนมัตินั้นจะดำเนินไปในสิ่งที่มีชีวิตทุกประเภท โดยที่รูปแบบกิจกรรมจะแตกต่างกันไปตามประเภทและลักษณะการเรียงตัวของสารประกอบ หรือที่แรนค์เองถือว่าเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ขณะที่กิจกรรมภายนอกนั้นสำหรับแรนค์

แล้วดูเหมือนว่ามันจะเป็นไปก็โดยที่สิ่งมีชีวิตจะต้องมีความสามารถทางการรับรู้อยู่ในระดับอันสมควรระดับหนึ่ง และอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเราไม่อาจจะมองข้ามไปได้ แต่แรกไม่ได้กล่าวถึงไว้ก็คือ ความสามารถทางการเคลื่อนไหว ใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ

แรกเองเมื่อกล่าวถึงสิ่งที่มีชีวิตว่ามีความสามารถทางการรับรู้ในระดับต่าง ๆ เช่น บั๊สสะ เพทนา มโนทัศน์นั้น ศัพท์ที่แรกที่ใช้เกี่ยวกับสิ่งที่มีชีวิต นอกจากคำว่ามนุษย์แล้วก็จะปรากฏคำว่าอินทรีย์ (organism) พืช (plant) อมีบา (...the single cell of amaeba) (Rand 1970? : 16) และคำว่าสัตว์ (animal) ซึ่งมีบริบท (context) ที่พอจะทำให้เข้าใจถึงลักษณะของมันได้บ้างก็คือ that stands paralyzed on the track of a railroad in the path of speeding train. (Rand 1970? : 19) โดยที่บริบทใหญ่ของมันกล่าวถึงว่ามีความสามารถทางการรับรู้ในระดับเพทนา เราจึงไม่อาจบอกได้ว่ามีสิ่งมีชีวิตประเภทใดบ้างที่มีความสามารถทางการรับรู้ถึงระดับบั๊สสะ ประเภทใดบ้างที่มีความสามารถทางการรับรู้ถึงในระดับเพทนา นอกจากในระดับมโนทัศน์ซึ่งแรกก็ถือว่ามนุษย์ เป็นสิ่งที่สามารถจะรับรู้ได้ถึงในระดับนี้ อย่างไรก็ตาม เราอาจจะเข้าใจเอาอย่างหยาบ ๆ ว่าระดับความสามารถทางการรับรู้ นั้นเป็นสัดส่วนโดยตรงกับความซับซ้อนขององค์ประกอบ เช่น สัตว์เซลล์เดียว เช่น อมีบา มีความสามารถทางการรับรู้อยู่ในระดับบั๊สสะ และที่ความสามารถทางการรับรู้ถึงระดับเพทนาได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่ซับซ้อนจนเป็นตัวตนที่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดว่ามีขาและยืนอยู่ข้างทางรถไฟได้ อาจจะเป็นสัตว์พวก ช้าง ม้า วัว ควาย เสือ สิงห์ กระต๊อง แรค แก๊ง กวาง หมู หรืออื่น ๆ ที่มีลักษณะดังกล่าว และการทำความเข้าใจในลักษณะดังกล่าวก็ทำให้เราสามารถที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความสามารถทางการรับรู้กับลักษณะของการดำรงอยู่ได้โดยไม่มียุ่งยากนัก และในค่านหนึ่งนั้นการกล่าวถึงความสามารถทางการรับรู้ในระดับที่ต่ำกว่ามโนทัศน์ก็เพียงพอเพื่อไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับมโนทัศน์ และกล่าวถึงลักษณะของการดำรงอยู่ในรูปแบบอื่น ๆ ก็เพื่อนำไปสู่ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์ในทัศนะของแรกเท่านั้น

ในลักษณะเดียวกันกับการกล่าวถึงสิ่งที่มีชีวิตที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระดับต่าง ๆ โดยไม่ชี้ชัดว่าสิ่งมีชีวิตประเภทใดมีความสามารถทางการรับรู้ในระดับใด เมื่อแรกกล่าวถึงลักษณะการดำรงอยู่ของพืชแล้วก็กล่าวต่อไปว่า "ระดับของกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่รอดของอินทรีย์ในระดับที่สูงขึ้นไปนั้น... เป็นสัดส่วนกับระดับของการรับรู้" (Rand

1970? : 18) โดยไม่กล่าวให้ชัดเจนลงไปว่า ในการรับรู้ระดับใจจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ แต่เราก็อาจจะพิจารณาถึงกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่รอด โดยเกี่ยวข้องกับระดับของการรับรู้ไค้กึ่งต่อไค้ คือ

สิ่งที่มีชีวิตที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระดับผัสสะ เช่น อมึบ่า กิจกรรมการรักษาวีตของมัน หรือสภาพการดำรงชีวิตของมันนั้น เราอาจจะกล่าวได้ว่า มันอาจจะไค้แต่ปรับตัว เมื่อมีอันตรายมาคุกคามมัน และอาจจะขยายตัวหรือแพร่พันธุ์เมื่อสภาพแวดล้อมเหมาะสม เมื่อแรนค์กล่าวถึงผัสสะและสิ่งมีชีวิตที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระดับผัสสะว่า

...ผัสสะถูกผลิตขึ้นโดยปฏิกิริยาอันเป็นอิคโนมิติของอวัยวะรับสัมผัสต่อสิ่งเร้าจากโลกภายนอก มันจะคงอยู่เพียงในชั่วระยะเวลาสั้น ๆ สิ้นสุดลงเมื่อหยุดการเร้า ผัสสะเป็นการตอบสนองโดยอิคโนมิติ รูปแบบอิคโนมิติของความรู้ ซึ่งการรับรู้ไม่อาจจะแสวงหาหรือหลีกเลี่ยงไค้ อินทรีย์ที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระดับผัสสะถูกชี้นำด้วยกลไกแห่งความสุขสบายและเจ็บปวดของร่างกายของมัน...มันจะกระทำกิจกรรมที่จะยึกชีวิตของมันในยาวออกไปโดยอิคโนมิติ และไม่สามารถจะกระทำกิจกรรมเพื่อที่จะทำลายตัวมันเองไค้ ทั้งนี้กิจกรรมของมันก็จะอยู่ในระดับที่เป็นไปไค้สำหรับมันที่จะกระทำ (Rand 1970 ? : 18-19)

ขณะที่สิ่งมีชีวิตในระดับที่สูงขึ้น ที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระดับเพทนา เช่น ช้าง ม้า เสือ สิงห์ นั้นกิจกรรมเพื่อการรักษาวีตของมัน ก็อาจจะเป็นการเคลื่อนไหว หรือเคลื่อนย้ายเข้าหาสภาพแวดล้อมที่สุขสบาย เป็นคุณต่อชีวิตของมัน หลีกเลี่ยงหรือหลบหลีกสภาพแวดล้อมที่เป็นโทษต่อชีวิตของมัน หรือสภาพที่ทําให้มันเจ็บปวด ทนทานไม่ไค้ ไล่ล่าหาอาหาร หลบหนี หรือหันหน้าเข้าต่อสู้กับศัตรูที่คุกคามมัน เมื่อแรนค์กล่าวถึงเพทนาและกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระดับเพทนาว่า

...เพทนาคือ กลุ่มของผัสสะที่ไค้มาและถูกบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างอิคโนมิติโดยสมองของสิ่งมีชีวิต ซึ่งทําให้มันสามารถที่จะตระหนักถึงสภาพภาพของสิ่งต่าง ๆ มีไค้การเร้าของสิ่ง (ซึ่งจะทําให้มันรับรู้ถึงเพียงว่าสุขสบาย เจ็บปวด หรือทนไค้ทนไม่ไค้ เนื่องจากแสง สี เสียง ความแข็ง อ่อน ร้อน เย็นของสิ่งที่มีกระทบ -- ผู้เรียบเรียง) สัตว์มิไค้ถูกชี้นำด้วยผัสสะ แต่ด้วยเพทนา กิจกรรมของมันไม่เรียบง่าย มีไค้การตอบสนองอย่างระจึกกระจายต่อสิ่งเร้าเชิงเดี่ยวที่กระจายกันเข้ามา แต่ถูกชี้นำด้วยการตระหนักอื่นเป็นบูรณาการเกี่ยวกับความเป็นจริงในเชิงเพทนาที่เบซิณหนามันอยู่ มันสามารถที่จะรับรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรมเชิงเพทนาไค้ในทันทีที่ปรากฏต่อมัน และมีขมสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์ในเชิงเพทนาไค้โดยอิคโนมิติ แต่มัน

ไม่สามารถจะไปได้ไกลกว่านั้น มันสามารถที่จะเรียนรู้ทักษะบางอย่างที่จะจัดการกับสถานการณ์เฉพาะบางอย่าง กัง เช่น การไล่อ้า การหลอมนี่ ซึ่งทอแมของมันส่งออกมา แท้สัวไม่มีทางเลือกเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะที่มันได้รับมา มันได้แค่เรียนรู้และกระทำซ้ำ ๆ กันมาในหมู่บรรพบุรุษของมันรุ่นแล้วรุ่นเล่า ....

(Rand 1970 ? : 19)

อย่างไรก็ตาม แม้นิสัตว์ที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระคับเพทนาั้น แรณก็ถือว่สิ่งที่จะบอกว่อะไรเป็นคุษ อะไรเป็นโทษทอชีวิกของมัน อะไรก็ อะไรชั่ว คือด้สสะเช่นเกี่ยวกับสัวในระคับท่ำ ที่มีความสามารถทางการรับรู้เพียงในระคับด้สสะ เมื่อพยายาม ท่ำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดของแรณก็อาจจะได้ค่ออธิบายว่ ในสัวที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระคับด้สสะนั้น สิ่งที่มากระทบมันจะกระจายกันเข้ามาในรูปของ แสง สี เสียง ความแข็ง อ่อน ร้อน เย็น โดยไม่สามารถจะรู้โดยส่วนรวมทั้งหมดของมันในฐานะที่เป็นสภาวะภาพหนึ่ง หรือรู้ว่มาจากสิ่งใด มีรูปร่าง ลักษณะโดยทั่วไปอย่างไร และการรับรู้ทั้งหมดของมันก็อาจจะลคทอนเหลือเป็นเหียงความรู้สึกสบาย เจ็บปวด ทนได้ ทนไม่ได้ พร้อมกับอาจจะสรุป วิจฉัยคุษค่วว่ สิ่งที่มากระทบมันเป็นสิ่งที่ดี หรือชั่วร้าย เช่นเกี่ยวกับกับสัวที่มีความสามารถทางการรับรู้อยู่ในระคับเพทนา เพียงแค่สัวที่มีความสามารถทางการรับรู้ในระคับเพทนาี้ยังสามารถที่จะรู้ว่ สิ่งที่ทำให้มันสุขสบาย เจ็บปวด รู้สึกทนได้ ทนไม่ได้ หรือวิจฉัยว่ ก็หรือชั่วร้ายนั้นมันมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร จากนั้นมันก็อาจจะพยายามเข้าใกล้ หรือหลีกเลี่ยงความสามารถของมันที่ได้เรียนรู้มาจากบรรพบุรุษของมัน

ในค่านหนึ่งนั้น มนุษย์ก็เหมือนกับสิ่งมีชีวิตในระคับที่มีความสามารถทางการรับรู้แบบด้สสะ และแบบเพทนาคงจะเห็นได้จากที่แรณค่วว่ "มนุษย์เริ่มต้นตระหนักถึงเรื่องความกินหรือความชั่ว ในรูปแบบที่เรียบง่ายที่สุดค่ออย่างไร ก็ด้วยความรู้สึกทางกายภาพเกี่ยวกับความรู้สึกสบายหรือเจ็บปวด ขณะที่ด้สสะเป็นย่ำงก้าวแรกของมนุษย์ที่พัฒนาการเข้าสู่อาณาจักรแห่งความรู้นั้น มันก็เป็นก้าวแรกที่ก้าวเข้าสู่อาณาจักรแห่งการวิจฉัยคุษค่วว่ เช่นกัน" (Rand 1970 ? : 17) ทั้งนี้โดยที่

กลไกแห่งความสุขสบายและความเจ็บปวดในร่างกายของมนุษย์ และในร่างกายของสิ่งมีชีวิตที่มีความสามารถทางการรับรู้ จะทำหน้าที่เป็นผู้พิทักษ์ชีวิตของอินทรีย์ โดยอัตโนมัติ ด้สสะทางกายภาพเกี่ยวกับความสุขสบายเป็นสัญญาณที่บ่งชี้ว่อินทรีย์ค่วว่อยู่ในกระบวนการกระทำที่ถูกต้อง ด้สสะทางกายภาพเกี่ยวกับความเจ็บปวด

เป็นสัญญาที่เกิดขึ้นถึงอันตราย ซึ่งว่าอินทรีย์ค่าเนนอยู่ในกระบวนการกระทำที่ผิด...
 ซึ่งมันจำเป็นจะต้องทำอะไรบางอย่างเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง (Rand 1970?: 17-18)
 หั้้นั้นมนุษย์จะแตกต่างกับสัตว์อื่น ๆ ก็โดยที่มนุษย์สามารถที่จะรับรู้ถึงแม้แต่ความเหมือน
 ความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการความเป็นมา หรือปัจจัยการของมัน ที่จะ
 ทำให้มนุษย์จัดการกับสิ่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการดำรงอยู่ หรือการดำเนินชีวิต
 รักษาชีวิตได้ในระดับที่กว้างขวางกว่าสัตว์อื่น ๆ ทั้งที่ยืนยันความสามารถดังกล่าวของ
 มนุษย์ไว้เมื่อกล่าวถึงมโนทัศน์อันเป็นความสามารถทางการรับรู้ที่มนุษย์มีอยู่ว่า

มโนทัศน์ คือ บูรณาพ (mental integration) ของรูปธรรมทางเพทนา
 กิ่งแต่สองหน่วยขึ้นไปในจิต ซึ่งรูปธรรมทางเพทนาเหล่านั้นถูกแยกแยะออกจากกัน
 ภายกระบวนการทำนามธรรม และรวมหน่วยขึ้นมาด้วยการนิยามที่มีลักษณะเฉพาะอย่าง
 หนึ่ง ทุกพจน์ในภาษาของมนุษย์อ้างถึงมโนทัศน์ ยกเว้นนามที่เป็นชื่อเฉพาะ เป็นนาม
 ธรรมที่ไร้แทนที่สิ่งซึ่ง เป็นรูปธรรมที่มีลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่ง โดยไม่มีจำนวนจำกัด
 และโดยการจักรสาระเชิงเพทนาขึ้นมาเป็นมโนทัศน์ และจัดมโนทัศน์ให้ไปอยู่ในรูป
 ของมโนทัศน์ที่กว้างขวางกว่าและกว้างยิ่ง ๆ ขึ้นไปนั้นทำให้มนุษย์สามารถที่จะยึด
 มันและเก็บรักษา กำหนดเอกลักษณ์และบูรณาการความรู้ได้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด
 ... อวัยวะรับสัมผัสของมนุษย์ทำงานอย่างเป็นอัตโนมัติ สมองของมนุษย์บูรณาการ
 ข้อมูลทางประสาทสัมผัสขึ้นเป็นมโนทัศน์ แต่กระบวนการทำนามธรรมและการสร้าง
 มโนทัศน์มิได้เป็นอัตโนมัติ

กระบวนการสร้างมโนทัศน์มิได้ก่อรูปขึ้นด้วยเพียงการเก็บเอานามธรรมอย่าง
 ง่าย ๆ เพียงสองสามรูป เช่น เก้าอี้ โต๊ะ ร้อน หนาว และเรียนรู้การที่จะพูด
 เท่านั้น มันก่อรูปขึ้นด้วยวิธีการใช้ความสำนึกของบุคคล... มันมีอิสรภาพอันเฉื่อยชา
 ของการลงทะเบียงภาพประทับที่เกิดขึ้นมาอย่างสุ่ม ๆ แต่มันเป็นกระบวนการอันต่อ
 เนื่องที่เป็นไปอย่างกระตือรือร้นในอันที่จะกำหนดภาพประทับต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของ
 บุคคลหนึ่ง ๆ ให้อยู่ในพจน์ทางมโนทัศน์ บูรณาการทุกเหตุการณ์และทุกข้อสังเกต
 ให้เข้ามาอยู่ในบริบททางมโนทัศน์ จับความสัมพันธ์ ความแตกต่าง ความคล้ายคลึง
 ในสาระทางเพทนาของบุคคลและทำนามธรรม มันขึ้นมาเป็นมโนทัศน์ใหม่ ๆ และ
 การขยายขอบเขตความรู้ของบุคคลไปสู่ใจความที่เคิบโตขึ้นอย่างไม่มีวันสิ้นสุด
 สมรรถภาพที่ขึ้นำกระบวนการการนี้ สมรรถภาพที่ทำงานในแบบมโนทัศน์นี้คือ เหตุผล
 และกระบวนการคือการคิด (Rand 1970?: 20)

ในค่านหนึ่งนั้นเราอาจจะเข้าใจถึงสภาพการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตที่มีความ
 สามารถทางการรับรู้ในระดับต่าง ๆ ใ้ได้อย่างง่าย ๆ โดยพิจารณาว่า เมื่อมีมาถูกไฟมา
 กระพบนันมันจะรับรู้เพียงแต่ว่ามีอะไรบางอย่างมากระทบมัน มันจะสลายหรือเจ็บปวด
 หนไก้หรือไมไ้ ถ้าหนไมไ้มันอาจจะต้องทำอะไรบางอย่างเท่าที่ความสามารถของมัน

จะทำได้ เช่น การปรับตัวเพื่อให้พ้นจากสภาพที่มันทนไม่ได้ เป็นอันตรายต่อชีวิตของมัน ขณะที่มันถูกไฟมากกระทันหันมันก็จะรู้ได้ก็ด้วยว่าสิ่งที่มากระทบมันมีรูปร่าง ลักษณะอย่างไร มันจะรู้สึกสุขสบายหรือเจ็บปวด ทนได้หรือทนไม่ได้ วิจัยด้วยคีหรือซัว เป็นคุณหรือโทษ ต่อชีวิตของมันแล้วมันจะเดินเข้าใกล้หรือเดินหนีวิ่งหนีตามความสามารถทางการใช้อวัยวะของมัน ส่วนมนุษย์นั้นสามารถจะรู้ถึงความคล้ายคลึง หรือความแตกต่างของกองไฟกองหนึ่ง กับกองไฟกองอื่น ๆ รู้ถึงสาเหตุของการเกิดความร้อน ความแตกต่าง ซึ่งทำให้มนุษย์สามารถจะทำให้มันเกิดขึ้นมาได้ ไฟซึ่งถูกอ้อมบิวินิจฉัยว่าคีหรือซัว เมื่อถูกไฟมากกระทันหัน สำหรับม้าอาจจะวินิจฉัยโดยมีเงื่อนไขเกี่ยวกับขนาดของไฟ ระยะใกล้ไกลระหว่างตัวมัน กับกองไฟ แต่สำหรับมนุษย์นั้นอาจจะวินิจฉัยว่าไฟเป็นสิ่งที่ดีเพียงประการเดียว โดยมีเงื่อนไขว่าถ้ามนุษย์สามารถที่จะควบคุมมันได้ ใช้นั้นทำประโยชน์ต่อชีวิตได้

จากระดับความสามารถทางการรับรู้ของมนุษย์ดังกล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่ามันทำให้มนุษย์สามารถที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาได้หรือผลิตสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาตอบสนองความต้องการของตัวเอง สร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อทำให้ชีวิตสะดวกสบายยิ่งขึ้น เช่น การเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์โดยไม่ต้องออกไปแสวงหา หรือไล่ล่าเอาเฉพาะเมื่อหิวโหย สร้างกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในสัตว์เลี้ยง และพืชผักที่กินได้พยายามเพาะเลี้ยงขึ้นมา สร้างบ้านเรือนเพื่อปกป้องตัวเองจาก แดด ลม ฝน สัตว์ร้ายต่าง ๆ และเมื่อแรนค์กล่าวว่า "พืชสามารถจะหาอาหารได้จากพื้นดินที่มันฝังรากอยู่ สัตว์สามารถจะไล่ล่าหาอาหารได้ แต่มนุษย์ต้องผลิตมันขึ้นมา" (Rand 1970 : 18) จากสิ่งทีกล่าวนมาจะเห็นได้ว่ามนุษย์เพียงแต่สามารถที่จะผลิตเท่านั้น มันมีไค้ก้าวไปถึงระดับความจำเป็นที่มนุษย์จะ "ต้อง" ผลิตขึ้นมาเลย การผลิตจะถูกยกระดับขึ้นมาสู่ "ความจำเป็น" ไค้ นั้นยังต้องอาศัยเงื่อนไขอะไรบางอย่าง

การทำความเข้าใจแรนค์ในแง่นี้ อาจจะทำให้เข้าใจว่าแรนค์เป็นประโยชน์นิยม (utilitarianism) หรือปฏิบัตินิยม (pragmatism) แต่แรนค์จะเป็นทั้งที่เข้าใจหรือไม่จะได้พิจารณากันในเทกอไป

เงื่อนไขที่ทำให้ "การผลิต" เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์นั้น เป็นเพราะเรานักถือว่าสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ จะคงพยายามที่จะดำรงอยู่ด้วยการใช้สมรรถภาพให้สูงสุดเท่าที่ตนมีอยู่ หากมนุษย์ไม่ทำการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตน หรือผลิตเพื่อแลกเปลี่ยนเอาสิ่งที่ตนต้องการมาจากผู้อื่น มนุษย์ก็จะคงไปหาซุกหัวเหือก หัวมัน พืชผักต่าง ๆ หรือไล่ล่าจับสัตว์มาเป็นอาหาร ซึ่งมีสภาพไม่ต่างจากการดำรงชีวิตของสัตว์อื่น ที่ดำรงอยู่ได้ด้วยการทำลายล้างชีวิตอื่น หรือใช้ผลิตผลของผู้อื่นโดยไม่จ่ายค่าตอบแทน ค่าตอบแทนจะมีเพียงอย่างเดียวสำหรับผู้ที่ไม่ผลิตอะไรบางอย่างขึ้นมาใช้หรือเพื่อแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นก็คือการฆ่าสายผู้ที่มันพึ่งพิง การผลิตจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ในทัศนะของเรานัก เพราะมนุษย์จะต้องดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ โดยใช้สมรรถภาพสูงสุดเท่าที่ตนมีอยู่

การดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์

อนึ่งนั้น แม้ว่าเรานักจะถือว่า มนุษย์จะต้องดำรงอยู่โดยการทำการผลิต แต่โดยตัวของมนุษย์เองแล้วนั้นเรานักก็ยังถือว่า มนุษย์ยังมีสิทธิที่จะเลือกได้ว่าดำรงอยู่โดยการทำการผลิต หรือสร้างสรรค์อะไรขึ้นมาหรือไม่ และเมื่อมนุษย์เลือกที่จะดำรงอยู่โดยการทำการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง หรือเพื่อแลกเปลี่ยนเอาสิ่งที่ตัวเองต้องการมาจากคนอื่นแล้วนั้น สิ่งที่เราจะเรียกร้องจากมนุษย์ในการที่จะทำการผลิตนั้น มิได้มีเพียงการเรียกร้องให้มนุษย์เพ่งพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวว่าเป็นมาอย่างไรเพื่อสร้างสภาพที่เหมาะสมสำหรับการดำรงอยู่ขึ้นมาใหม่เท่านั้น แต่เรานักยังเรียกร้องถึงบุคคลิกภาพ ตัวตน ระบบคุณค่าโดยทั้งหมดของบุคคลที่จะทำการผลิตนั้นด้วย

การเรียกร้องระบบคุณค่า ตัวตน บุคคลิกภาพโดยทั้งหมดของผู้ผลิตในการทำการผลิตนั้นมันก่อให้เกิดสถานการณ์บางอย่างขึ้นมา ซึ่งเรานักอาจจะตระหนักถึงเป็นอย่างที่แต่ก็ไม่เคยกล่าวถึงให้ชัดเจนลงไป สถานการณ์ที่กล่าวถึงก็คือ การผลิตหรือผลิตผลที่มนุษย์สร้างขึ้นจะมีลักษณะคงเดิมไม่ได้ มันจะต้องเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น หรือเรียบง่ายกว่าเดิม แต่มันจะต้องเป็นสิ่งที่ใหม่และสามารถจะทำอะไรได้ดีกว่าเดิม หรือทำให้สภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์สะดวกสบายยิ่งขึ้นกว่าเดิม ดังเช่นที่มนุษย์ได้สร้างล้อเลื่อนขึ้นมาโดยใช้สัตว์ลากจูงวิ่งทำให้สภาพการดำรงอยู่ของมนุษย์สะดวกสบายยิ่งขึ้น มันหาได้เพียงพอไม่ มนุษย์จะต้องสร้างสิ่งที่ดีกว่านั้นขึ้นมา มัน

กลายเป็นยานยนต์ที่ขับเคลื่อนไปได้ด้วยตัวมันเองโดยไม่จำเป็นต้องใช้แรงคนหรือแรงสัตว์ลากจูงและเป็นเครื่องบิน จรวด และยานอวกาศในที่สุด สำหรับมนุษย์ปัจจุบันในสายตาของแรนค์แล้วนั้น แม้สภาพการดำรงอยู่จะแตกต่างกันอย่างมากกับสภาพการดำรงอยู่ในยุคก่อนที่มนุษย์จะรู้จักใช้ไฟ แต่มนุษย์ก็จะต้องมองกุหลาบต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างสงสัยอยาก رؤอยาก เห็น เหมือนกับที่มนุษย์คนแรกที่รู้จักใช้ไฟ เผงพิณิจ พิจารณาเกี่ยวกับไฟจนสามารถที่จะเข้าถึงการ เกิดของมัน ประโยชน์ โทษของมันและในที่สุดก็นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับชีวิต ดัง เช่นที่ในปัจจุบันมนุษย์สามารถจะสร้างกระสวยอวกาศขึ้นมาใช้ได้นั้น คนในยุคต่อไปจะต้องมองมันในฐานะที่เป็นของเก่า ของที่มีอยู่เกิน ที่คนจะต้องทำให้มันดีกว่า ใช้ประโยชน์ได้มากกว่า

จากสถานการณ์ทางการผลิตจึงกล่าวที่แรนค์ถือว่าจำเป็นสำหรับมนุษย์นั้น เราจะเห็นได้ว่ามันมิใช่เป็นเพียงการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาบริโภคเท่านั้น แต่ผลิตก็กล่าวหรือการทำการผลิตในลักษณะดังกล่าว เราจะเรียกกันโดยทั่วไปว่าเป็นการสร้างสรรค (creative) ในขณะที่การผลิต (productive) โดยทั่วไปเราก็จะหมายถึงการทำให้เกิดผลผลิตขึ้นมาด้วยแนวความคิดหรือความเข้าใจอันเกิน (และในกันหนึ่งนั้นมันก็มาจากการสร้างสรรคนั่นเอง จนกว่าเราจะมีแนวความคิดใหม่เกิดขึ้น การสร้างสรรคแล้วก็จะกลายเป็นเพียงการผลิต) แรนค์เองเกลียดชังการทำการผลิตที่ซ้ำ ๆ แบบเดิมไร้แนวความคิดเก่า หรือเอาแนวความคิดของคนอื่นมาใช้โดยไม่สามารถที่จะทำให้ดีกว่าเดิมได้ และถูกทุกคนที่หัวเขื่อนั้นว่าเป็นพวกที่ไร้ความสามารถ (impotent) เป็นคนมือสอง (second-hander) เป็นกาฝาก (parasite) เรียกร่องผลิตที่มีลักษณะใหม่ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูงขึ้น หากประโยชน์ให้มนุษย์มากขึ้น ทำให้มนุษย์สะดวกสบายมากขึ้น หรือช่วยให้มนุษย์ทำอะไรได้มากขึ้น และชื่นชมกับผลิตที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง แต่แรนค์เองก็ไม่เคยตั้งความแตกต่างระหว่างการใช้คำว่า "การผลิต" และ "การสร้างสรรค"

ข้อพิจารณาถึงการเรียกร้องถึงตัวคน บุคคลสภาพโดยทั้งมวลของมนุษย์ในการทำการผลิตหรือสร้างสรรคผลงานชิ้นมานั้นสืบเนื่องมาจากข้อพิจารณาที่ว่าแรนค์พยายามที่จะชี้

หรือทำให้ผู้อ่านงานของเขาเข้าใจว่า การผลิตหรือการสร้างสรรคเป็นการแสดงออกซึ่ง
 จักตนของตนเอง (self-manifestation) ซึ่งในคำหนึ่งจะเห็นได้จากกรณีที่แรนค์
 กล่าวถึงงานการผลิต (productive work) ไว้ว่า "งานการผลิตคือกระบวนการที่
 จิตสำนึกของมนุษย์ควบคุมการดำรงอยู่ กระบวนการของการหาความรู้และจักรูปของสสาร
 ให้เหมาะสมกับเป้าหมายของบุคคล เป็นกระบวนการของการแปรมโนคติให้ออกมาอยู่ใน
 รูปกายภาพ และสร้างโลกขึ้นใหม่ตามภาพพจน์แห่งคุณค่าของบุคคล" (Rand 1957 A:
 1020) ซึ่งการจักรูปของสสารให้เหมาะสมกับเป้าหมาย การแปรมโนคติให้ออกมาอยู่ใน
 รูปกายภาพ สร้างโลกขึ้นใหม่ตามภาพพจน์แห่งคุณค่าของบุคคลนั้นมีองค์ประกอบสำคัญที่จะ
 ก่อพิจารณาอีกองค์หนึ่งคือ ปัญหาเรื่องความเป็นตัวตนของบุคคล (one's own self
 หรือ one's own being) ผู้สร้างเป้าหมาย มโนคติ ภาพพจน์แห่งคุณค่าจากภายใน เพื่อ
 ที่จะแปรให้มาอยู่ในรูปกายภาพ

และเมื่อมนุษย์จะแปรมโนคติ หรือภาพพจน์แห่งคุณค่าให้ออกมาอยู่ในรูปกายภาพ
 นั้นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ก็คือจะต้องมีวัตถุ (matter) ที่สามารถจะจับต้องได้ แรนค์
 ก็กล่าวถึงวัตถุว่า "... วัตถุไม่มีคุณค่าใด ๆ นอกจากจะเป็นเครื่องมือที่จะใช้สำหรับทำ
 ความพอใจให้กับความปรารถนาของมนุษย์ วัตถุเป็นเพียงเครื่องมือของคุณค่าของมนุษย์"
 (Rand 1957 A: 1020) และท้ายที่สุดแรนค์ยังได้กล่าวต่อไปถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
 คุณค่าของบุคคลกับสิ่งที่เขากระทำหรือผลิตว่า

บุคคลผู้ซึ่งคุณค่าของเขาได้ถูกนำมาแสดงออกให้อยู่ในรูปที่เป็นวัตถุ ผู้ซึ่งการดำรง
 อยู่ของเขาไม่สัมพันธ์กับอุดมคติของเขา ผู้ซึ่งการกระทำขัดแย้งกับความเชื่อ คือเขา
 คนดอยหม้อถือสาปากถือศีล... คนเหล่านี้คือคนที่สละวัตถุ เชื่อว่าคุณค่าแห่งสปีริต
 ของพวกเขาไม่สามารถที่จะนำมาแสดงให้เห็นเป็นความเป็นจริงทางกายภาพได้
 (Rand 1957 A: 1029)

ซึ่งสำหรับแรนค์แล้ว สปีริต (spirit) จิต (mind) วิญญาณ (soul) อีโก (ego)
 ตัวตน (self) และความสำนึก (consciousness - ซึ่งในที่นี้ส่วนใหญ่จะแปลว่าการ
 รับรู้ หรือความสามารถทางการรับรู้) คือสิ่ง ๆ เดียวกัน ถึงแม้จะเห็นได้จากที่แรนค์กล่าวว่า

๑. "ทรัพย์สินของเขา ความเข้มแข็งของเขา ความกล้าหาญของเขา มาจาก
 สปีริตของเขาเอง อย่างไรก็ตาม สปีริตของมนุษย์ก็คือตัวตนของเขาเอง สภาวะภาพนั้นคือ
 ความสำนึกของเขา ในการที่จะคิด จะรู้สึก จะวินิจฉัย และจะกระทำนั้นเป็นหน้าที่ของ
 อีโกของเขา" (Rand 1968: 711)

๒. "สิ่งที่คุณเรียกว่าวิญญานหรือสปริตของคุณก็คือความสำนึกของคุณ สิ่งที่คุณเรียกว่าเจตน์จำนง เสรีของคุณก็คือ เสรีภาพแห่งจิตของคุณที่จะคิดหรือไม่" (Rand 1957 A: 1017) และ

๓. "ตัวตนของคุณก็คือจิตของคุณ" (Rand 1957 A: 1030)

ในค่านหนึ่งนั้น ตัวตน จิต วิญญาน สปริต อีโก ความสำนึกมันก็คือสิ่งที่ปัจจุบันเราเรียกกันโดยทั่วไปว่า "บุคลิกภาพ" และมันก็มีไ้เกิดจากความมนุษย์มาตั้งแต่เกิดโดยธรรมชาติ แต่มันเกิดขึ้นมาจากการสั่งสม หรือสร้างสรรค์ขึ้นมาเองของมนุษย์ ทั้งจะเห็นได้จากที่แรนค์กล่าวถึงสิ่งที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิดว่า "มนุษย์เกิดมาพร้อมกับกลไกทางอาเวค เช่นเดียวกับที่ เกิดมาพร้อมกับกลไกทางความรู้ แต่เมื่อเกิดนั้น กลไกทั้งสองว่างเปล่า และสิ่งที่กำหนดเนื้อหาของกลไกทั้งสองก็คือ จิตของมนุษย์ซึ่งเป็นสมรรถภาพทางความรู้ของเขา" (Rand 1970 ? : 28) และการเกิดขึ้นของตัวตนหรือบุคลิกภาพ ในทัศนะของแรนค์นั้นเราจะเห็นได้จากที่แรนค์กล่าวถึงมโนทัศน์หนึ่ง มโนทัศน์นั้นคือ "ความสำนึกเกี่ยวกับชีวิต" (sense of life) ซึ่งแรนค์ได้กล่าวไว้ว่า

ในช่วงระยะเวลาอันยาวนานก่อนที่มนุษย์จะมีอายุมากพอที่จะจับมโนทัศน์ที่มีลักษณะเป็นอภิปรัชญาได้ มนุษย์ได้ทำการเลือก สร้างข้อวินิจฉัยในค่านคุณค่า มีประสบการณ์ทางอาเวคและไ้รับทัศนะเกี่ยวกับชีวิตมาเป็นนัย ๆ ทุกข้อเลือกและข้อวินิจฉัยคุณค่ามันชี้ไปถึงการตีค่าเกี่ยวกับตัวเองและโลกรอบ ๆ ตัวเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับความสามารถของเขาที่จะจัดการกับโลก... ไม่ว่าจะเป็นกรณีใด กลไกแห่งจิตไตสำนึกของเขาจะสรุปเป็นกิจกรรมทางจิตวิทยาของเขาโดยบูรณาการข้อสรุปต่าง ๆ ของเขาในการที่จะเผชิญหน้าหรือหลบหลีกขึ้น เป็นข้อสรุปทางอาเวคที่จะถูกสถาปนาขึ้นเป็นแบบแผนทางค่านนิสัยและกลายเป็นการตอบสนองต่อโลกโดยอัตโนมัติ สิ่งทีเริ่มต้นขึ้นมาในฐานะที่เป็นลำดับหนึ่งของข้อสรุปอันสุขุมเรียบง่ายเกี่ยวกับปัญหาเฉพาะของตัวเองก็จะกลายเป็นความรู้สึกทั่วไปเกี่ยวกับการดำรงอยู่ เป็นอภิปรัชญาแบบลับ ๆ พร้อมกับก่อให้เกิดอำนาจทางการบดบัง อาเวคพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอาเวคในค่านต่าง ๆ ทั้งมวลของเขา และเป็นที่ยอมรับประสบการณ์ทั้งมวลของเขา นี่ก็คือความสำนึกเกี่ยวกับชีวิต (Rand 1971 B: 26)

ซึ่งนี่เราก็จะเห็นได้ว่า ตัวตนหรือบุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นมาจากการมีประสบการณ์เกี่ยวกับโลก หรือสิ่งต่าง ๆ แล้วมนุษย์ก็ตีค่าเกี่ยวกับตนเองโดยอ้างอิงถึงโลกหรือสิ่งที่ตัวเองประสมว่ามีความสามารถที่จะจัดการกับมันได้แค่ไหน เพียงใด ซึ่งจะสืบเนื่องไปเป็นความนับถือตนเอง (self-esteem) และความภาคภูมิใจ (pride)

ในที่สุดเมื่อคนสามารถที่จะจัดการกับโลก หรือสิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ของ
 ตนเองได้ อย่่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าสำหรับแรนค์แล้ว การสร้างบุคคลิกภาพ ตัวตนหรือ
 วิญญาณขึ้นมาของมนุษย์นั้นมันมีใช่ เป็นสิ่งที่บังเอิญหรือเป็นไปตามแต่ที่โอกาส หรือสถานการณ์
 จะอำนวยให้แค่เพียงอย่างเดียว แต่มันเป็นการสร้างโดยมีเงื่อนไขล่วงหน้า หรือหลักการ
 หรือเป้าหมาย หรืออุกมคติบางอย่างที่วางไว้แล้ว และเป้าหมายหรืออุกมคติหรือเงื่อนไข
 ล่วงหน้าดังกล่าวนั้นก็คือ ภาพพจน์เกี่ยวกับมนุษย์ และมนุษย์ในอุกมคติของแรนค์ก็จะมีคุณลักษณะ
 คือ เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล ซึ่งเกิดมาพร้อมกับความสามารถที่จะสร้างสรรค์ ทั้งจะเห็นได้จากที่
 แรนค์กล่าวว่า

... โดยที่มนุษย์ เป็นสัตว์ที่จะต้องสร้างความสมบูรณ์พูนสุขขึ้นด้วยตนเอง ทั้งนี้ เขาจึง
 เป็นสัตว์ที่จะต้องสร้างวิญญาณขึ้นมาด้วยตนเอง - การมีชีวิตอยู่นั้นจำเป็นที่จะต้องมีความ
 สำนึกเกี่ยวกับคุณค่าของตัวเอง แกมมนุษย์ซึ่งไม่มีคุณค่าอันเป็นอันโน้มติ ไม่มี
 ความสำนึกเกี่ยวกับความนับถือตนเองที่เป็นอันโน้มติ และจะต้องหาด้วยการสร้าง
 วิญญาณของเขาขึ้นมาตามภาพพจน์แห่งอุกมคติทางศีลธรรมของเขา ตามภาพพจน์
 เกี่ยวกับมนุษย์สัตว์ที่มีเหตุผลซึ่งเกิดมาพร้อมกับความสามารถที่จะสร้างสรรค์...
 เงื่อนไขล่วงหน้าประการแรกของความนับถือตนเองก็คือรังสีแห่งความเห็นแก่ตัว
 ของวิญญาณที่มุ่งสู่สิ่งที่ดีที่สุดในสิ่งทั้งหมด ในคุณค่าทางวัตถุและสปีริท... (Rand
 1957 A: 1020-1021)

ข้อความดังกล่าวนอกจากจะยืนยันถึงการสร้างตัวตน วิญญาณ หรือบุคคลิกภาพ
 ว่าต้องเป็นไปตามภาพพจน์เกี่ยวกับมนุษย์ (ตามอุกมคติของแรนค์ คือมีเหตุผล มีความสามารถ
 ทางการรับรู้ในระดับมโนทัศน์อันเป็นเงื่อนไขของการสร้างสรรค์ ซึ่งแรนค์ถือว่าควรจะเป็น
 อุกมคติของมนุษย์ทุกคน และแรนค์เองก็เน้นด้วยการพิมพ์เป็นอักษรตัวใหญ่) แล้วนั้นยังให้
 ข้อมูลแก่เราต่อไปว่า การสร้างอุกมคติเกี่ยวกับมนุษย์ขึ้นมาที่มีความจำเป็นสืบเนื่องมาจาก
 หลักการที่ว่า เมื่อมีชีวิตอยู่มนุษย์จะต้องมีความสำนึกเกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง นับถือตนเอง
 (โดยสร้างวิญญาณ ตัวตนของตนเองขึ้นมาให้อยู่ในรูปเกี่ยวกับอุกมคติทางศีลธรรม คือมนุษย์
 ในอุกมคติที่แรนค์เสนอขึ้น) และมันก็ยังยืนยันต่อไปว่า สำหรับแรนค์แล้วความนับถือตนเองที่
 จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่นั้น มันมีเงื่อนไขมาจากการที่โดยตัวของวิญญาณเองนั้นมันมีพลัง
 หรือ "รังสีแห่งความเห็นแก่ตัว" (radiant selfishness of soul) ที่จะมุ่งทะยาน
 เข้าหาสิ่งที่ดีที่สุด

ซึ่งหากจะตีความต่อไปมันก็จะหมายความว่า มนุษย์จำเป็นที่จะต้องนับถือตนเอง หรือมีความสำนึกเกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง ทั้งนี้มนุษย์จึงต้องสร้างวิญญานหรือตัวตนของตนเองขึ้นมาตามอุกมคติทางศีลธรรมของตนเอง และตัวตนตามอุกมคติทางศีลธรรมของตนเอง นั้นเองมันก็มีคุณลักษณะประการหนึ่งนั่นคือ ความเห็นแก่ตัว หรือทะยานอยากในสิ่งที่ที่ดีที่สุดในสิ่งทั้งมวล

การตีความจากข้อความดังกล่าวมานั้น จำเป็นที่จะต้องตีความโดยควบคู่ไปกับการเกี่ยวกับการผลิต หรือการสร้างสรรคที่แรนค์ถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิต หรือการดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วย เพราะความนับถือตัวเอง หรือความสำนึกเกี่ยวกับคุณค่าของตนเองนั้นมันจะเป็นเพียงผลิตผลของความฟุ้งซ่าน หรือจิตใจอันไม่เป็นปกติเท่านั้น หากมนุษย์ไม่เคยได้รับรู้ถึงความสามารถของตนเองมาจากมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ของตน และในขณะที่เกี่ยวกับการมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของตน หรือเหมาะสมกับการดำรงอยู่ของตนนั้นมนุษย์ก็จะสร้างสมบุคลิกภาพ ตัวตน จิต วิญญานของตนขึ้นมาตามอุกมคติทางศีลธรรมของตนเอง ซึ่งสำหรับแรนค์แล้วดูเหมือนว่าตัวตนตามอุกมคติทางศีลธรรมของแต่ละคนจะมีลักษณะกว้าง ๆ คือความมีเหตุผล มีความสามารถทางการสร้างสรรค์ มีความเห็นแก่ตัวที่จะทะยานหาสิ่งที่ที่ดีที่สุดในสิ่งทั้งมวล

จากสิ่งที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า สำหรับแรนค์แล้วการมีชีวิตที่ดี ชีวิตตามอุกมคติ หรือการดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์นั้นไม่มีอะไรมากไปกว่า การบอกให้มนุษย์พยายามเผชิญหน้ากับสิ่งต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งมันจะสะท้อนกลับมาเป็นการสร้างตัวตน วิญญาน บุคลิกภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของตนขึ้นมาในการที่จัดการกับสิ่งต่าง ๆ ตามแบบของตนเอง หรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาตามแบบฉบับของตนเองที่ตนเห็นว่าดีที่สุด อย่างไรก็ตาม การผลิตนั้นมันยังต้องการความสามารถที่จะเข้าใจถึงปัจจัยการ หรือความต่อเนื่องทางการเป็นเหตุเป็นผลของสิ่งต่าง ๆ ด้วย ซึ่งแรนค์เองก็ถือว่าความสามารถดังกล่าวมีอยู่แล้วในตัวมนุษย์ และเพื่อชีวิตที่ดี หรือการดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ มนุษย์สมควรที่จะนำมันขึ้นมาใช้

ชีวิตกับคุณธรรม

ใน The virtue of Selfishness แรนค์ไค้กล่าวว่ามีคุณค่าสามประการด้วยกันที่ "เป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่และทำให้คุณค่าสูงสุดของบุคคล คือชีวิตของบุคคลเป็นความจริงขึ้นมาคุณค่าทั้งสามประการก็คือ เหตุผล เป้าหมาย และความนับถือตนเอง และคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกันอยู่กับคุณค่าทั้งสามประการก็คือ ความมีเหตุผล การทำการผลิต ความภาคภูมิใจ" (Rand 1970 ? : 25) ข้อความดังกล่าวมันชี้ถึงว่าคำว่า "ชีวิตที่แรนค์ไค้มีได้มีความหมายทางด้านชีววิทยา ซึ่งเกิดขึ้นมาจากเซลล์เพศผู้เข้าผสมกับไข่ซึ่งเป็นเซลล์เพศเมีย และก่อให้เกิดเป็นชีวิตใหม่ขึ้นมาซึ่งจะก่อกระบวนการดำรงอยู่ของมันตามธรรมชาติ แต่คำว่า "ชีวิต" ที่แรนค์ไค้มีนั้นมันหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสืบเนื่องจากสามสิ่งด้วยกัน คือ เหตุผล การทำการผลิต และความนับถือตนเอง และสิ่งที่มนุษย์จะต้องทำเพื่อให้ได้ "ชีวิต" มา หรือรักษาไว้ซึ่งชีวิตก็คือ การใช้เหตุผล (rationality) การทำการผลิต (productiveness) และการมีความภาคภูมิใจ (pride) ซึ่งแรนค์ไค้เองก็ไ้กล่าวไว้ว่า "คุณค่าคือสิ่งที่บุคคลกระทำเพื่อให้ได้มา และ/หรือรักษาไว้ คุณธรรมคือ การกระทำที่จะให้ได้มา และ/หรือรักษาไว้ซึ่งคุณค่า" (Rand 1970 ? : 25) ทั้งนี้เมื่อแรนค์ไค้กล่าวว่า "ชีวิตของมนุษย์คือมาตรฐานของศีลธรรม" หรือ "ชีวิตคือรางวัลของคุณธรรม" (Rand 1957 A : 1021) จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าแรนค์ไค้จะหมายถึงสภาพการดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ มนุษย์ในอุดมคติที่จะต้องใช้เหตุผล ทำการผลิต และมีความนับถือตัวเอง เห็นแก่ตัวปรารถนาต่อสิ่งที่ดีที่สุดในบรรดาสสิ่งทั้งมวล และชีวิตในแง่นี้มันก็เป็นสิ่งเกี่ยวกับคุณธรรม

ในค่านหนึ่งนั้นก็จะเห็นได้ว่า การมีชีวิตในค่านศีลธรรมมันก็คือการมีชีวิตอยู่อย่างที่มีมนุษย์ปกติธรรมดาทั่วไปพึงจะกำเนิน ไม่มีอะไรแปลกใหม่ แต่นั่นในอีกค่านหนึ่งเราก็จะเห็นได้ว่า แรนค์ไค้มีความศรัทธา ชื่นชมต่อการดำรงชีวิตที่เป็นปัจจุบัน ในขณะที่เวลานี้ และสถานการณ์แบบนี้ค่อนข้างชัดเจน เมื่อแรนค์ไค้กล่าวโจมตีอัญนิยม

การโจมตีอัญนิยม

จากสิ่งที่กล่าวมา พอจะเห็นได้ว่า สำหรับแรนค์ไค้แล้ว ภายกับจิต ความคิดกับการกระทำเป็นสิ่งที่มีพันกันกันอย่างแยกไม่ออก แรนค์ไค้เองก็ยังไ้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า

"ร่างกายที่ปราศจากวิญญาณก็คือทรากศพ วิญญาณที่ปราศจากร่างกายก็คือปีศาจ" (Rand 1957 A: 1026) หรือ "คุณคือสภาวะภาพของวัตถุและความสำนึกที่ไม่อาจจะแยกออกจากกันได้ สละความสำนึกของคุณแล้วคุณก็กลายเป็นสัตว์ป่า สละร่างกายของคุณแล้วคุณก็กลายเป็นของที่ถูกรื้อขึ้นมา" (Rand 1957 A: 1029-1030) การสละสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นไปไม่ได้สำหรับแรนค์ เมื่อพิจารณาแนวความคิดของแรนค์จากจุดนี้ จะทำให้เห็นถึงความต่อเนื่องของการโจมตีอัญนิยม ซึ่งสามารถจะสรุปมาจากผลงานของแรนค์ได้สามประเด็นใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

๑. อัญนิยมเป็นรหัสยลัทธิ (mysticism)
๒. อัญนิยมที่สอนให้มนุษย์เป็นกาฝาก
๓. อัญนิยมเป็นศีลธรรมแห่งความตาย (Morality of Death)

ประการแรกที่ตีความได้ว่า แรนค์ถือว่า อัญนิยมเป็นรหัสยลัทธิ สืบเนื่องมาจากการพิจารณาถึงการกล่าวถึงการให้ หรือการเสียดสละ (renounce) ในงานของแรนค์ ซึ่งแรนค์กล่าวถึงอย่างรุนแรงว่าเป็นการบูชาัญญ (sacrifice) ซึ่งเราอาจจะสรุปการกล่าวถึงการ "สละ" ในผลงานของแรนค์ออกได้เป็นสองประเด็น คือการสละในค่านิยมกายภาพ เช่น สละวัตถุ สิ่งของ เงินทอง ทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่นที่มีตัวตนอันอาจจะจับต้องได้ และการสละในค่านิยมจิตใจ ซึ่งหมายถึงการยอมเสียดอำนาจในค่านิยมการคิด วิวินิจฉัย ทักสินใจของตนเอง (กัวยเหตุผลหรือจุดประสงค์ที่อยู่นอกเหนือตัวตนของตนเอง เช่น กัวยศรัทธาในพระเจ้า กัวยศรัทธาในสังคม ในอุดมคติ กัวยความสงสาร เมตตาต่อผู้ยากไร้ไร้ความสามารถ) ซึ่งแรนค์ถือว่าเป็นไปไม่ได้ที่มนุษย์จะสละสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การสละสิ่งใดสิ่งหนึ่งดังกล่าวแรนค์จะถือว่าเป็นรหัสยลัทธิ คั้งที่แรนค์ได้กล่าวเปรียบเทียบไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า "ร่างกายที่ปราศจากวิญญาณคือทรากศพ วิญญาณที่ปราศจากร่างกายก็คือปีศาจ" และคุณคือสภาวะภาพของวัตถุและความสำนึกที่ไม่อาจจะแยกออกจากกันได้ สละความสำนึกของคุณแล้วคุณก็จะกลายเป็นสัตว์ป่า สละร่างกายของคุณแล้วคุณก็จะกลายเป็นของที่ถูกรื้อขึ้นมา" ไม่ว่าแรนค์จะถือว่าเป็นสัตว์ป่า ทรากศพ ปีศาจ หรือของที่ถูกรื้อขึ้นมา ความหมายที่แรนค์ต้องการจะกล่าวถึงที่แท้จริงก็คือ มันไม่ใช่สภาพของ "มนุษย์" ที่มีชีวิตอยู่ในสภาพที่แรนค์ถือว่าเป็นความเป็นจริง และแรนค์ก็ถือว่ามันเป็นรหัสยลัทธิ มนุษย์ที่มีชีวิตอยู่ในสภาพความเป็นจริงสำหรับแรนค์ก็คือ ผู้ที่ถือว่าวัตถุเป็นเครื่องมือแสดงถึงคุณค่าของจิต

หรือตัวตนของตนเอง หรือขยายตัวตน บุคลิกภาพของตนเองไปแสดงออกในวัตถุ

ในลักษณะเดียวกันกับที่แรนค์ไม่ถือปัญหาว่า "ใคร" เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการกระทำหนึ่ง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะชี้ถึงคุณค่าทางศีลธรรมของการกระทำนั้น ๆ แรนค์ก็มีใ้ใช้คำว่า "อัญนิยม" โดยพิจารณาถึงปัญหาที่ว่า "ใคร" หรือ "ผู้อื่น" คือผู้ได้รับผลประโยชน์ แต่แรนค์ใช้โดยเน้นถึงตัวผู้กระทำ หรือผู้ให้ ผู้เสียสละเป็นสิ่งสำคัญ แต่การกล่าวโจมตีว่าอัญนิยมเป็นรหัสยลัทธิ โดยแบ่งออกเป็นสองก้าน คือ รหัสยลัทธิทางกาย (Mystics of Muscle) และรหัสยลัทธิทางสปิริต (Mystics of Spirit) ก็ชี้ถึงทั้งลักษณะของสิ่งที่ผู้กระทำยอมเสียสละและลักษณะของสิ่งที่จะได้รับผลแห่งการเสียสละหรือจุดมุ่งหมายเป้าหมายของการสละว่า แบ่งออกได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ เป็นวัตถุและเป็นจิต

สิ่งที่ผู้กระทำยอมสละซึ่งมีลักษณะเป็นวัตถุนั้น สำหรับแรนค์ก็จะหมายถึง เครื่องมือในการที่จะแสดงออกถึงคุณค่าของตนเอง ผลประโยชน์หรือผลผลิตจากการลงทุนลงแรงของตัวเอง โลกหรือสภาพแวดล้อมการดำรงอยู่ที่ เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน และสิ่งที่มีลักษณะเป็นจิตก็คือ อำนาจในการคิด การวินิจฉัย ตัดสินใจ และเจตน์จำนงของบุคคล ส่วนจุดมุ่งหมายของการสละ หรือสิ่งที่จะได้รับ ผลแห่งการเสียสละ ซึ่งมีลักษณะเป็นวัตถุก็คือ เจตน์จำนงของสังคม อนุชนรุ่นหลัง อนาคต สังคมในอนาคต หรือการคิด การวินิจฉัย เจตน์จำนงของผู้อื่น ขณะที่เป้าหมายของการสละที่มีลักษณะเป็นจิต แรนค์จะหมายถึง สิ่งที่ไม่อาจจะรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส หรือการคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรองแบบธรรมดา เช่น พระเจ้า เจตน์จำนงของพระเจ้า โลกหน้า วิจารณ์ของผู้ที่อ้างตน หรืออีกมิติหนึ่งซึ่งพ้นจากการรับรู้ของประสาทสัมผัสธรรมดา กังจะเห็นได้จากกรณีที่แรนค์กล่าวถึงรหัสยลัทธิทั้งสองพวกไว้ว่า

... พวกเขาอ้างว่าพวกเขาเข้าถึงวิถีแห่งการ เป็นอยู่ที่สูงกว่าการดำรงอยู่บนโลกนี้ของคุณ รหัสยลัทธิทางสปิริตเรียกมันว่าอีกมิติหนึ่ง ซึ่งกลับไปช่วยการปฏิเสธมิติทาง ๆ รหัสยลัทธิทางกายเรียกมันว่าอนาคต ซึ่งกลับไปช่วยการปฏิเสธปัจจุบัน...

ธรรมชาติของโลกที่สูงส่งกว่าที่ทำให้เขายอมบูชาญูโลกที่เขาดำรงอยู่นี้คืออะไร รหัสยลัทธิทางสปิริตสาปแช่งวัตถุ รหัสยลัทธิทางกายสาปแช่งผลประโยชน์ พวกเขาแรนหวังความนุญจะโคประโยชนจากการสละโลก พวกที่สองหวังความนุญจะมีชีวิต สืบทอดต่อไปในโลกโดยการสละผลประโยชน์ทั้งหมด โลกที่ไร้วัตถุ ไร้ผลประโยชน์ คืออาณาจักรที่ซึ่งมีนมและกาแฟไหลอยู่ในลำธารแทนน้ำ เหล่าอู่นพุงขึ้นมาจาก กอนหินตามคำสั่งของพวกเขา (Rand 1957 A: 1035)

... รหัสลับทิศทางสปิริตและรหัสลับทิศทางกายที่พวกท่านเรียกว่าสปีริชวลิสซึม และวิคตุนิยม คือพวกที่เชื่อในความสำนึกที่ปราศจากการดำรงอยู่ และพวกที่เชื่อในการดำรงอยู่โดยปราศจากความสำนึก ทั้งสองพวกเรียกร่องไห่ท่านสละจิตของท่าน พวกหนึ่งให้สละแก่วิวรพของเขา อีกพวกหนึ่งให้สละแกการไตร่ตรองของเขา ... บทบัญญัติทางศีลธรรมและเป้าหมายของพวกเขาเหมือนกันคือ ในค่านวิคตุนคือ การกดขี่ร่างกายของมนุษย์ให้ตกลงไปเป็นทาส ในค่านสปิริต คือการทำลายล้าง จิตใจของมนุษย์

รหัสลับทิศทางสปิริตกล่าวว่า สิ่งที่ดีคือพระเจ้า... รหัสลับทิศทางกายกล่าวว่า สิ่งที่ดีคือสังคม... รหัสลับทิศทางสปิริตกล่าวว่าจิตของมนุษย์จะท่องอยู่ภายใต้เจตน์จำนงของพระเจ้า รหัสลับทิศทางกายกล่าวว่าจิตของมนุษย์จะท่องอยู่ภายใต้เจตน์จำนงของสังคม มาตรฐานทางคุณค่าของมนุษย์นั้น พวกรหัสลับทิศทางสปิริตกล่าวว่าคือ ความพึงพอใจของพระเจ้า ซึ่งมาตรฐานของพวก เขาอยู่เหนืออำนาจในการที่จะ ทำความเข้าใจของมนุษย์และจะท่องยอมรับด้วยศรัทธา พวกรหัสลับทิศทางกายก็ กล่าวว่ามาตรฐานทางคุณค่าของมนุษย์คือความพึงพอใจของสังคม ซึ่งมาตรฐาน ของพวก เขาอยู่เหนือสิทธิที่จะวินิจฉัยของมนุษย์และจะท่องยอมรับ เชื่อฟังในฐานะ ที่เป็นสิ่งสมบูรณชั้นปฐม (Rand 1957 A: 1027)

จากการวินิจฉัยว่าข้อความดังกล่าวนั้นแรนค์ใช้กล่าวถึงอัญนิยม มันก็ชี้ให้เห็น ว่าแรนค์ใช้คำว่า "อัญนิยม" ในความหมายที่กว้างกว่าที่ไรกันโดยทั่วไป ซึ่งหมายถึงการ ยอมกระทำการอะไรบางอย่างหรือสูญเสียอะไรบางอย่างไปโดยไม่หวังที่จะไต่อะไรตอบแทน เพราะข้อความดังกล่าวมามีมันยังมีนัยที่ชี้ให้เห็นว่าแรนค์ขยายความไปถึงอะไรบางอย่างที่ แทรกซ้อนอยู่ในแนวความคิดแบบอัญนิยมที่จะทำให้มนุษย์หยุดยั้งที่จะใช้ความสามารถทางการ รับรู้ การคิด วินิจฉัยของตนเอง นอกจากนั้นมันยังมีนัยยืนยันถึงการที่มนุษย์จะต้องมีชีวิต อยู่กับสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน ปฏิเสธโลกหน้า สิ่งที่ไม่อาจจะจับต้องได้ ปฏิเสธที่จะรับผิดชอบต่อการดำรงอยู่ของผู้อื่น หรืออนุชนรุ่นหลัง

*ยกเว้นในกรณีของการสร้างเทคโนโลยีทิ้งไว้ให้สังคม หรืออนุชนรุ่นหลังได้ใช้ ซึ่งแรนค์เองถึงว่านั่นเป็นความรับผิดชอบชั้นสูงสุดของมนุษย์ที่พึงจะมีต่อตนเอง และเป็นการ แสกงถึงความรับผิดชอบที่มนุษย์มีต่อโลก หรือผู้อื่นไปโดยปริยายด้วย อย่างไรก็ตาม ยังมี ปัญหาบางอย่างตามมาซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการฉ้อโกงในโอกาสต่อไป

ข้อใจมตีประการที่สองที่แรนกว่าอัญนิยมเป็นลัทธิที่สอนให้มนุษย์เป็นกาฝาก อาจพิจารณาได้ว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงมาจาก แนวความคิดในเรื่องการขยายตัวของมนุษย์ออกสู่วัตถุ ซึ่งมนุษย์ผู้มีความสามารถทางการคิด วิจัย และกระทำการ จะต้องได้รับผลแห่งการกระทำนั้นมาเป็นเครื่องสนับสนุนการดำรงชีวิตของตนเอง ขณะที่ผู้ที่ไม่คิด ไม่วิจัย ไม่กระทำการก็ไม่ควรที่จะไก่อะไรมาเป็นบำรุงชีวิต หรือถ้าหากจะไก่อาก็จะต้องมีชีวิตอยู่แบบกาฝาก ซึ่งอาศัยผู้ที่มีความสามารถที่จะผลิต ทั้งที่แรนกว่าถึงอัญนิยมว่า

โดยที่ศีลธรรมที่มีมาตรฐาน เป็นคู่แยกคุณออกเป็นสองส่วนนั้น มันก็ไก่อแบ่งแยกมนุษยชาติ ให้เป็นอริกันสองค่าย ค่ายหนึ่งคือคุณ อีกค่ายหนึ่งคือมนุษย์ทั้งหมดที่เหลืออยู่ คุณ เป็นเพียงคนนอกผู้ไม่มีสิทธิที่จะมีความปรารถนา หรือมีชีวิตอยู่ คุณเป็นเพียงคนรับใช้ คนอื่น ๆ ที่เหลือเป็นนาย คุณเป็นไก่อเพียงผู้ให้ คนอื่น ๆ ที่เหลือเป็นผู้รับ คุณเป็นลูกหนี้บริวาร คนอื่น ๆ ที่เหลือเป็นเจ้านายที่ไม่เคยจ่ายคุณค่าใด ๆ ออกมา (Rand 1957 A: 1030)

และแรนก็ยังตั้งคำถามท้าทายอัญนิยมต่อไปอีกด้วยว่า

ข้าพเจ้า ผู้ซึ่งไม่ยอมรับเอาสิ่งที่ข้าพเจ้ามิไก่อทำมาเป็นของตัว ทั้งในก้านคุณค่าและความรู้สึกนึกคิดในใจ, จะถามปัญหาที่คุณหลีกเลี่ยงที่จะตอบไว้ในที่นี้ว่า ทำไมมันจึงเป็นธรรมชาติในการที่จะสนองความสุขของผู้อื่น แทนการให้ความสุขกับตัวคุณเอง กลับไม่เป็นธรรมชาติ ถ้าความร่าเริงเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ทำไมเมื่อบุคคลอื่นได้รับจึงเป็นธรรมชาติ แต่เมื่อคุณได้รับกลับเป็นธรรมชาติ ถ้าความรู้สึกเมื่อไก่อกินเค้กเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ทำไมจึงเป็นธรรมชาติเมื่อคุณกลืนมันลงท้องของคุณ แต่เป้าหมายทางศีลธรรมของคุณ กลับมุ่งหมายให้มันไปลงอยู่ในท้องของผู้อื่น (Rand 1957 A: 1031)

ซึ่งใน The Fountainhead แรนไก่อวิจารณ์ถึงจุดกำเนิดของอัญนิยมไว้ในเชิงจิตวิทยา ซึ่งใจมตีแม้แค่ "ผู้ให้" หรือผู้ที่ยอมเสียสละไว้ด้วยว่า "คนที่พยายามจะมีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่นนั้นคือคนที่ต้องการการพึ่งพิง เขาเป็นกาฝากในก้านแรงจูงใจ และทำให้คนที่เขารับใช้กลายเป็นกาฝาก ความสัมพันธ์จะไม่ทำอะไรให้เกิดขึ้นมา นอกจากความหายนะของทั้งสองฝ่าย" (Rand 1968: 712) โดยที่ผู้ถูกรับใช้จะค่อย ๆ สูญสิ้นความสามารถที่จะช่วยเหลือตัวเองไปเรื่อย ๆ จนหมดสิ้นความสามารถที่จะดำรงอยู่ถ้าไม่มีผู้ให้การพึ่งพิง ขณะที่ความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่จะมีชีวิตอยู่ เพื่อผู้อื่นที่ถูกพันอยู่กับความต้องการที่จะตอบสนองความต้องการของผู้อื่นนั้น ก็จะทำให้ความสามารถทางการคิด ที่จะทำความเข้าใจว่าอะไร เป็นมาอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ก็จะถดถอยลงไป หรือไม่คิด

ที่จะทำความเข้าใจและทำให้การดำรงอยู่เป็นไปไม่ไถ่ในที่สุด และเมื่อเขาคำรงอยู่ไม่ไถ่ ผู้ที่จำเป็นต้องพึ่งพิง เขาก็จะดำรงอยู่ไม่ไถ่ด้วย ความสัมพันธ์ดังกล่าวจึงนำมาซึ่งความ หายนะของทั้งสองฝ่าย

ข้อโจมตีประการที่สาม ที่ถือว่าอัญนิยมเป็นศีลธรรมแห่งความตายนั้น ในค่านหนึ่ง ก็มีพื้นฐานหรือความสัมพันธ์กับการโจมตีในประเด็นก่อนที่ว่า อัญนิยมสอนให้คนทำตัวเป็นกาฝาก ไม่ทางค่านกายภาพก็ทางค่านจิตใจ ซึ่งแรนค์เห็นว่านั่นนำไปสู่ความหายนะ หรือความเสื่อม ทรามของทั้งสองฝ่าย เพราะสำหรับแรนค์แล้วการพึ่งพิงเป็นเรื่องของคนที่ไม่มีความสามารถ (incompetent) เป็นทาส เป็นคนมือสอง (second hander) เป็นกาฝากที่ไม่อาจจะ ดำรงอยู่ไถ่ด้วยตัวเอง และแรนค์ก็ถือว่านี่คือบ่อเกิดของแนวความคิดเรื่องการเห็นแก่ผู้อื่น ซึ่ง "ความต้องการพื้นฐานของคนมือสองก็คือการรักษาความผูกพันของตัวเองกับผู้อื่นไว้ เพื่อที่จะได้รับการเลี้ยงดู เขาถือความสัมพันธ์เป็นปรุม เขาประกาศว่ามนุษย์ดำรงอยู่ เพื่อรับใช้ผู้อื่น เขาพร่ำสอนให้คนเป็นแก่ผู้อื่น" (Rand 1968: 712) และคำสอนของ พวกนี้ก็จะพยายามทำให้มนุษย์รู้สึกมีความผิดที่ดำรงอยู่โดยการสอนเรื่อง บาปกำเนิด (Original sin) (Rand 1957 A: 1057, 1025-1026) และในการดำรงอยู่ก็ สอนให้มนุษย์เห็น "คนที่ทำกว่าเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้สึกผิดของคุณ คนที่อยู่ในฐานะที่สูงกว่า เป็นบ่อเกิดแห่งความคับข้องใจของคุณ" (Rand 1957 A: 1033) สอนเรื่องความไร้ตัว ตน (selflessness) ซึ่ง "คนที่ไร้ตัวตนก็คือ บุคคลผู้ซึ่งไม่คิด ไม่รู้สึก ไม่วินิจฉัยหรือ ไม่กระทำกิจกรรมใด ๆ " (Rand 1968: 713) ซึ่งนั่นสำหรับแรนค์แล้วมัน เป็นไปไม่ไถ่ ที่จะดำรงอยู่ เป็นความตาย และอัญนิยมก็คือศีลธรรมแห่งความตาย ซึ่งตรงข้ามกับปรนัยนิยม ซึ่งสนับสนุนการเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล และแรนค์ก็กล่าวไว้ว่า "จริยแบบปรนัยคือ ศีลธรรม แห่งชีวิต" (Rand 1970 ? : 33)

การโจมตีในแง่นี้อาจจะเป็นไปไถ่กว่าแรนค์ได้รับอิทธิพลมาจากทรรศนะของนิตเช่ (Friederich Nietzsche) ใน On the Genealogy of Morality ที่ชี้ถึงลักษณะ แห่งชัยชนะของวัฒนธรรมแบบคริสเตียนเหนือวัฒนธรรมของโรมัน แรนค์เองก็กล่าวไว้ว่า "คนมือสองใช้อัญนิยมเป็นเครื่องมือในการเอาเปรียบและพลิกพื้นฐานแห่งหลักการทางศีลธรรม ของมนุษยชาติ" (Rand 1968: 712) และในบทนำของ The Fountainhead แรนค์ ก็กล่าวถึงนิตเช่อย่างยกย่องและชื่นชม แม้ว่าแรนค์จะไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีของนิตเช่

ซึ่งแนบมาก็ถือว่าเป็นรหัสลับ และเป็นอักษณินิยมทางศีลธรรม (Subjectivism)

ในอีกคำหนึ่งนั้น แรนคก็ถือว่าอัญนิยมเป็นเพียงอีกหน้าหนึ่งของอักษณินิยม (Rand 1970 ? : Xm 30) โดยต่างก็เห็นมนุษย์เป็นเพียงเครื่องมือ เป็นสัตว์ที่ใช้บูชาอัญ (sacrificial animal) โดยอักษณินิยมจะใช้มนุษย์เป็นเครื่องมือ เป็นเครื่องบูชาอัญเพื่อความทุกข์ของตัวเอง ขณะที่อัญนิยมจะใช้ตัวเองเป็นเครื่องมือ เป็นเครื่องบูชาอัญเพื่อความทุกข์ของผู้อื่น "มนุษย์ถูกบังคับให้ยอมรับการทำร้ายตัวเองเป็นอุกมคติภายใต้ข้อบังคับที่ว่า การทำร้ายผู้อื่นคือทางเลือกเพียงทางเดียวของเขา" (Rand 1968 : 713) นอกจากนี้แรนคยังได้ใช้ความสามารถทางการประพันธ์สร้างตัวละครขึ้นมาแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของผู้ที่อ้างว่าตนเองเป็นคนที่เห็นแก่ผู้อื่น (รวมทั้งผู้ที่เห็นแก่ตัวอย่างมีเหตุผล) ว่าจริง ๆ แล้วคนที่อ้างว่าตัวเองคือผู้ที่เห็นแก่ผู้อื่นนั้นคือคนที่ไร้ความสามารถ อ่อนแอ และเห็นว่ามันเป็นส่วนที่สำคัญของชีวิต รู้สึกคับข้องใจเมื่อเผชิญกับผู้ที่เห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นคนที่เข้มแข็ง เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะสร้างสรรค์ อันทำให้เขาเกิดความต้องการที่จะพิชิตคนเหล่านี้เพื่อให้คนเหล่านี้รับใช้พวกตนซึ่งไร้ความสามารถ อ่อนแอ เมื่อความพยายามในการที่จะพิชิต ครอบงำคนที่เห็นแก่ตัวไม่เป็นผลสำเร็จ เขาก็ต้องการที่จะทำลายคนเหล่านี้ลงเสีย ซึ่งแรนคก็ชี้ควยลักษณะทางการประพันธ์ว่า จริง ๆ แล้วคนเหล่านี้ต้องการที่จะทำลายตัวเอง* สรุปลงแล้วก็คือ สำหรับแรนคแล้วคนที่ยกอัญนิยมขึ้นมาเป็นข้ออ้าง หรือถืออัญนิยมเป็นอุกมคติ คือคนที่มีลักษณะการทำลาย ที่จะทำลายตัวเองและผู้อื่น (sado-masochism) อยู่ในตัวเอง ซึ่งคล้ายกับแนวความคิดของฟรอมม์ (Erich Fromm) ที่เสนอไว้ใน Escape from Freedom และ The Heart of Man อย่างไรก็ตาม ลักษณะการรักชีวิต ขึ้นชมในความเจริญเติบโต ความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลง (biophilia) และการรักความตาย รักความสงบนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว ไม่เปลี่ยนแปลง (necrophilia - ซึ่งฟรอมม์ใช้ในความหมายที่แตกต่างจากที่ใช้กันโดยทั่วไป ซึ่งหมายถึงลักษณะการชอบร่วมเพศกับศพ) ในทฤษฎีของฟรอมม์นั้นถูกเสนอขึ้นมาเป็นสมมติฐานทาง

---

*ผู้สนใจในรายละเอียดโปรดดูจากบุคลิกของ Peter Keatings ใน The Fountainhead, John Taggart และ Philip Rearden ใน Atlas Shrugged

จิตวิทยาที่ใช้อธิบายสภาพทางจิตใจของมนุษย์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ถ่ายเทในเชิงลำกับหรือ
คึกกร มีก็ได้ถือว่าสืบเนื่องมาจากแนวความคิดเรื่องอัญนิยมแก่ประการใด แม้ว่าตามวิธีคิด
ของแรนค์จะเป็นไปได้

จากการโจมตีอัญนิยมทั้งสามประเด็นที่พิจารณาโดยเกี่ยวเนื่องกันจากจุดเริ่ม
กันที่ว่าแรนค์ถือว่า กายกับจิต วัตถุกับความสัมพันธ์จะแยกออกจากกันไม่ได้ หรือมนุษย์จะสละ
สิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ โดยที่จิตหรือตัวตนของมนุษย์จะต้องขยายไปแสดงออกในวัตถุที่อยู่ใน
ครอบครองของตนให้มันรับใช้ หรืออำนวยความสะดวกให้กับการดำรงชีวิตของตนเองนั้น
จะเห็นได้ว่าแรนค์กล่าวถึงอัญนิยม หรือแนวความคิดใด ๆ ที่อ้าง หรือชักนำให้มนุษย์กระทำ
การในลักษณะใด ๆ ที่ไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งการดำรงอยู่ของตนในปัจจุบัน ในแง่มุม
ต่าง ๆ ที่อาจจะเป็นไปได้หรืออาจจะเกี่ยวข้องกับแนวความคิดแบบอัญนิยมทั้งในค่านึกกำเนิก
เป้าหมาย หรือผลลัพธ์ทั้งในค่านึกจิตวิทยา ยุทธวิธี อภิปรัชญา และญาณวิทยา ในทางอภิปรัชญา
แรนค์ปฏิเสธพระเจ้าโลกหน้า บาบกำเนิก สิ่งที่น่าไกลจากความจริง เช่น สังคมใน
อนาคต (ที่มีพื้นฐานทางความคิดแตกต่างจากแรนค์) เจตนจำนงร่วมของสังคม แรนค์ยืนยัน
ถึงสภาพการดำรงอยู่ที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน ตัวตน เทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นมา และเป็น
ส่วนหนึ่งของผู้สร้างในค่านึกญาณวิทยา แรนค์ปฏิเสธแนวความคิดทั้งหมดที่อ้างถึงสิ่งที่พ้นจาก
การรับรู้ของประสาทสัมผัสหรือวิธีการคิด ไตร่ตรองธรรมดา ตามกฎแห่งการเป็นเอกลักษณ์
กฎแห่งการไม่ขัดแย้งของอริสโตเติล หรือแนวความคิดทั้งหมดที่จะทำให้มนุษย์ยุคนี้ที่จะให้
ความสามารถทางการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า และใช้ความสามารถทางการคิดของตน
เองเข้าไตร่ตรอง และวินิจฉัย

ความเป็นแก่ตัวที่มีเหตุผลคืออะไร

แรนค์ได้กล่าวถึงการใช้คำว่า "เห็นแก่ตัว" มาซึ่งถึงคุณภาพในค่านึกคุณธรรมไว้
ในหน้าของ The virtue of selfishness ว่า "ด้วยเหตุผลที่จะทำให้คุณเกรง
กลัวมัน" (Rnad 1970 ? : VII) ซึ่งนั่นมันก็หมายความว่าจริง ๆ แล้ว แรนค์มิได้ต้องการ
ที่จะใช้คำว่า "เห็นแก่ตัว" ในความหมายที่ใช้กันโดยทั่วไป ซึ่งจะหมายถึงการพยายาม
ทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้กลับมาในสิ่งที่ตัวเองต้องการ แม้ว่ามันจะทำให้คนอื่นเดือดร้อน
และเราก็คงจะเข้าใจได้ว่า ที่แรนค์ใช้คำว่าเห็นแก่ตัวเป็นเครื่องอธิบายถึงลักษณะที่เป็น

คุณธรรมก็เพราะแรงตัวเองได้ตั้งข้อโจมตีเกี่ยวกับอัญนิยม หรือการเห็นแก่ผู้อื่นไว้มากมาย

จากสิ่งที่กล่าวมา เกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามอุดมคติทางศีลธรรมนั้น จะเห็นได้ว่าแรงพยายามบอกให้มนุษย์ทำการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง หรือแลกเปลี่ยนเอาสิ่งที่ตนเองต้องการมาจากผู้อื่น ทั้งนี้โดยใช้ความสามารถทางค่านเหตุผลที่มีอยู่ในทุกตัวตนแล้ว อย่างไรก็ตาม สำหรับแรงแล้ว การผลิตนั้นมันมิได้เป็นไปเพียงเพื่อการตอบสนองความต้องการทางค่านกายภาพเท่านั้น หรือเพียงเพื่อแสดงถึงความสามารถทางค่านเหตุผลของมนุษย์เท่านั้น แต่มันยังต้องเป็นไปเพื่อการตอบสนองความต้องการทางค่านจิตใจ วิญญาณ หรือตัวตนของมนุษย์เองอีกด้วย โดยมันจะต้องสะท้อนถึงความนับถือตนเอง การที่ค่าเกี่ยวกับตนเองของมนุษย์ผู้ทำการผลิต หรือสร้างสรรค์ด้วย และสำหรับแรงแล้ว ดูเหมือนว่า การตอบสนองทางค่านจิตใจจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด แต่แรงก็ไม่ประสบความสำเร็จนักในการที่จะทำให้ผู้อ่านงานของเธอเห็นว่าผลงานการผลิต หรือสร้างสรรค์มีความสืบเนื่องมาอย่างไรจากตัวตน จิต วิญญาณของผู้สร้าง (creator) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตผลในแง่ที่เป็นการสร้างสรรค์ (creative) สิ่งใหม่ ๆ ที่ดี มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตมากกว่าเก่าหรือเพิ่มเติมจากที่เคยมี ซึ่งแรงพยายามชี้ หรือบอกว่ามันสืบเนื่องมาจากการยึดมั่น หรือยืนยันในตัวตนของตัวเอง แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำให้เข้าใจได้ว่า "อย่างไร"

*หากว่าจะพยายามอธิบายถึงความสัมพันธ์ในแง่ความเป็นสาเหตุของตัวตนที่จะก่อให้เกิดการสร้างสรรคนั้นก็คงจะไม่มีคำอธิบายใดดีกว่าว่า ตัวตนเองมันมีวิธีการมองโลก หรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษ โดยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งจะทำให้ค้นพบ หรือเข้าใจอะไรบางอย่างเป็นพิเศษซึ่งไม่ง่ายต่อการที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้ จึงทำให้สามารถที่จะสร้างสรรค์หรือผลิตสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ขึ้นมา แท้ที่จริงมันก็จะเป็นการลดคุณค่าของเหตุผลลง ซึ่งแรงก็ไม่ยอมรับ หรือปฏิเสธสมรรถภาพอื่น ๆ ทั้งมวลนอกจากเหตุผลเพียงอย่างเดียว สมรรถภาพอื่นจะอยู่เหนือเหตุผลไม่ได้ หรือปฏิเสธความไร้เหตุผลทั้งมวล ซึ่งสำหรับการศึกษาระบบของแรงแล้ว เราไม่อาจจะหาปัจจัยการของการสร้างสรรค์มาจากตัวตนได้เลย แม้ว่าแรงพยายามที่จะบอกว่า การยึดมั่นในตัวตนของตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง จะก่อให้เกิดการสร้างสรรค

ข้อวินิจฉัยดังกล่าวมีเหตุผลมาจากการพิจารณาว่า มนุษย์ทุกคนมีเหตุผล หรือความสามารถที่จะคิด หรือเข้าใจในโลก หรือสิ่งต่าง ๆ เท่าเทียมกัน และมันก็จะมียุคต่อไปว่ามนุษย์จะมีความสามารถในการสร้างสรรค์หรือผลิตสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาเท่าเทียมกัน หากว่ามนุษย์ได้รับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ เท่ากันและใช้ความสามารถทางการคิดที่จะหาเหตุผลของมันอย่างเท่าเทียมกัน ผลงานของมนุษย์ หรือผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจะต้องมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ แต่ความจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ ซึ่งแรกก็ยอมรับในความจริงข้อนี้ และถือว่าความแตกต่างที่ปรากฏออกมาในผลงานของแต่ละคนนั้น สืบเนื่องมาจากการที่มนุษย์แต่ละคนมี "ความสำนึกเกี่ยวกับชีวิต" แตกต่างกัน หรือมีทัศน จิต วิญญาณที่มีเอกลักษณ์แตกต่างกัน และมันจะปรากฏออกมาให้เห็นในผลงานที่เขาทำขึ้น ซึ่งเมื่อปรากฏออกมาในผลงานการผลิตเราก็จะเรียกกันโดยทั่วไปว่า สไตล์ (style) ซึ่งหากไปปรากฏในที่ใด คนที่เคยรู้จักผู้สร้างมันขึ้นมาและเคยได้เห็นถึงผลงานของผู้สร้างคนนั้นมาบ้างก็จะรู้ได้ทันทีว่ามันเป็นผลงานของใครด้วยสไตล์ หรือเอกลักษณ์บางอย่างที่ปรากฏอยู่ในงานชิ้นนั้นเอง*

แม้ว่าแรกจะไม่ประสบผลสำเร็จ ในการที่จะชี้ว่าทัศน เป็นที่มาของการสร้างสรรค์อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสิ่งอื่น ๆ นอกจากผลงานทางก้านศิลปะ (เช่น วรรณคดี คีตกกรรม จิตรกรรม ปฏิมากรรม และสถาปัตยกรรม ซึ่งเราสามารถจะเข้าใจได้ง่ายถึงความแปลกใหม่ในสไตล์ของมันที่ปรากฏออกมา) แต่แรกก็ชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจน หรือบอกกล่าวอย่างชัดเจนว่า สไตล์เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผลงานที่ออกมา เพราะมันจะแสดงออกถึงความเคารพ ศรัทธา หรือนับถือตนเองของผู้สร้างมันขึ้นมาซึ่งตัวเองจะต้องเหือกยูนไว้สูงส่งไม่ยอมให้ใครมาลบหลู่หมิ่นได้ ดังจะเห็นได้จากใน The Fountainhead ที่แรกให้ Howard Roark ตัวเอกของเรื่องระเบิดทำลายสถาปัตยกรรมชิ้นหนึ่งทิ้ง เพราะผู้ว่าจ้างสร้างขึ้นโดยแก้ไขแบบแปลนโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากเขาซึ่งได้รับการว่าจ้างให้เขียนแปลน ทั้งนี้โดยถือว่าการกระทำของผู้ว่าจ้างหรือนายจ้าง ไม่เคารพในผลงานของเขา ทัศนของเขา หากเขายินยอมก่อนายจ้างก็เท่ากับว่าเขาไม่มีความเคารพในตัวเอง เป็นผู้ไร้เกียรติ ไร้คุณค่าที่ควรแก่การภาคภูมิใจ

---

* ผู้สนใจโปรดศึกษารายละเอียดจาก Ayn Rand, *The Romantic Manifesto*; Rev ed. (New York: The New American Library, 1971).

จากเหตุผลดังกล่าวมันชี้ให้เห็นว่า แรนคส์นับสนุนการยึดมั่นในตัวคนของตนเอง อย่างมั่นคง หรือถือตัวเองเป็นศูนย์กลางในการที่จะจกกรกับโลก หรือสิ่งต่าง ๆ รวมทั้ง จะก่อให้เกิดการสร้างสรรคสิ่งใหม่ขึ้นมา (แม้ว่าแรนคส์ไม่สามารถจะอธิบายได้ถึงกระบวนการเกิดขึ้นของมัน) แรนคส์สามารถที่จะชี้ได้ถึงเพียงกระบวนการผลิต (ซึ่งอาจจะรวมถึง การสร้างสรรคด้วย ว่าสืบเนื่องมาจากเหตุผลอย่างไรเท่านั้น) และการที่ความกังวลกล่าว ก็ยังอาจจะได้รับการยืนยันจากข้อความที่แรนคส์กล่าวไว้เองว่า "สิ่งที่เห็นแก่ตัวที่สุดใน บรรดาสิ่งทั้งหมดก็คือ จิตที่เป็นอิสระที่ตระหนักว่าไม่มีองค์อำนาจใดที่จะยิ่งใหญ่ไปกว่าตัว ของมันเอง และไม่มีคุณค่าใดที่จะสูงส่งไปกว่าข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับความจริงที่ตัวมันเอง เป็น ผู้วินิจฉัย" (Rand 1957 A: 1030) และนั่นมันก็ให้คำขอบที่ชัดเจนแก่เราว่า คุณลักษณะ ของความเห็นแก่ตัว หรือความหมายอันแท้จริงของคำว่า "เห็นแก่ตัว" ที่แรนคส์ใช้ก็คือ การยึดมั่น ถือมั่นในตัวคนของตนเองอย่างมั่นคง ซึ่งลักษณะดังกล่าวโดยทั่วไปเราจะเรียก กันว่า "อีโก้สม์" (egoism) ไม่ใช่มีความหมายถึงการกระทำในการแสวงหาประโยชน์ ใส่ตนโดยไม่คำนึงถึงวิธีการว่าจะจะเป็นเช่นใด หรือจะทำความเดือดร้อนให้กับผู้ใดรวมทั้ง มิได้หมายถึงความเห็นแก่ตัวในลักษณะที่ขอมบ้ใช้ ซึ่งหมายรวมถึงลักษณะการทำดีต่อผู้อื่น โดยหวังว่าจะได้รับการตอบแทนในภายหลัง ซึ่งเราจะเห็นมีทิศทางความสัมพันธ์ของมนุษย์ ผู้เห็นแก่ตัวในทัศนะของแรนคส์ได้อย่างชัดเจน เมื่อแรนคส์อธิบายถึงความหมายของคำว่า อีโก้สม์ หรือที่แรนคส์เรียกว่า อีโก้ติสม์ (egotism) ว่า

อีโก้ติสม์ในความหมายที่สมบูรณ์มิได้หมายถึงคนที่ใช้ผู้อื่นเป็นเครื่องบูชาบูชา เขา เป็นคนที่ยืนอยู่เหนือความต้องการที่จะใช้ผู้อื่นเป็นเครื่องมือไม่ว่าในลักษณะใด เขา มิได้ทำงานโดยอาศัยมือของผู้อื่น เขาไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นในปัญหาทั้งหมด เช่น ในเรื่อง ความมุ่งหมาย แรงจูงใจ ความปรารถนา ที่มาแห่งพลัง เขาไม่ดำรงอยู่ เพื่อใคร และไม่ขอร้องให้ใครดำรงอยู่เพื่อเขา นี่คือนิยามแบบแท่งภราครภาพและ ความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างมนุษย์เพียงรูปแบบเดียวที่เป็นไปได้ (Rand 1968: 713-714)

ซึ่งนั่นก็หมายความว่า นอกจากที่จะยืนยันถึงตัวคนอย่างมั่นคงของตนเอง ที่จะ ไม่ยอมมิให้ผู้ใดมาปิดกั้นการคิด ทักสินใจของตนเองแล้ว แรนคส์ก็ยังเคารพ และยืนยันถึง การดำรงอยู่ของผู้อื่นหรือตัวคนของผู้อื่น ที่จะไม่เข้าไปแทรกแซงวิถีการดำรงอยู่ของผู้อื่น หรือใช้ผู้อื่นเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายของตนเอง

สรุป

โดยปกติเมื่อกล่าวถึงความเป็ปรนัย หรือปรนัยนิยมทางจริยปรัชญา เราจะหมายถึง แนวความคิดทางจริยปรัชญาที่ดีว่า มาตรฐานความดี ความชั่วของการกระทำมิได้ขึ้นอยู่กับความ คึก ความพอใจ หรืออำเภอใจของใครคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ถือว่าเป็นสิ่งที่มี อยู่ในธรรมชาติ หรือความเป็นจริงในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง และเป็นมาตรฐานที่ใช้ได้ตลอดกาล กับทุกคน ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา สถานที่และบุคคล ดังเช่นจริยปรัชญาของนักเทววิทยา ซึ่งถือว่าพระเจ้าเป็นที่มาแห่งสรรพสิ่ง รวมทั้งตัวมนุษย์ และจุดหมายสูงสุดของมนุษย์ก็คือการกลับ คืนสู่อาณาจักรของพระเจ้า หรือเข้าร่วมกับพระเจ้า ขณะที่การกลับคืนสู่อาณาจักรของพระเจ้า หรือการเข้าร่วมกับพระเจ้าจะเป็นไปได้ก็โดยที่มนุษย์ปฏิบัติคานนำพระทัยของพระเจ้า ทั้งนี้การ ปฏิบัติคานนำพระทัยของพระเจ้าจึงเป็นความดี เพราะเป็นการนำมนุษย์ไปสู่เป้าหมายสูงสุด ทั้งนี้โดยไม่มีข้อยกเว้นสำหรับมนุษย์คนใด ในสถานการณ์ใด เพราะความเป็นจริงของโลก (ตาม นักเทววิทยามองเห็น) คือมนุษย์มาจากพระเจ้า และจะกลับคืนสู่อาณาจักรของพระเจ้าอันเป็น ทิพย์ เป็นนิรันดร์ได้ก็ด้วยการปฏิบัติคานพระประสงค์ หรือนำพระทัยของพระเจ้าเท่านั้น ทั้งนี้ แรนค์กล่าวว่า "ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นของสภาวะภาพที่มีชีวิต เป็นตัวกำหนดว่าสภาวะภาพ นั้นควรจะทำอะไร" (Rans 1970? : 17)

อย่างไรก็ตามการที่แรนค์เรียกจริยปรัชญาของตนว่าจริยแบบปรนัยนั้น แรนค์มองเห็น ความเป็นจริงในลักษณะที่แตกต่างไปจากพวกเทวนิยม แรนค์มองเห็นความเป็นจริงเกี่ยวกับมนุษย์ และสิ่งที่มีชีวิตอื่น ๆ ทั้งหมดว่าเกิดขึ้นและดำรงอยู่ในแนวเดียวกับทฤษฎีวิวัฒนาการ ที่เห็นว่าเป้าหมาย สูงสุดของสิ่งที่มีชีวิต คือการมีชีวิตอยู่รอด และสิ่งที่มีชีวิตที่มีวิวัฒนาการมาโดยลำดับ ซึ่งทำให้วิถี การดำรงอยู่ หรือการรักษารูปร่างให้อยู่รอดมีลักษณะแตกต่างกันไป โดยที่มนุษย์จะต้องมีวิถีการดำรง อยู่แบบมนุษย์ มีใช้แบบสัตว์ และสัตว์ก็ค้องมีวิถีการดำรงอยู่แบบของมันเอง และมีใช้แบบพืช

แรนค์ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า "ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นของสภาวะภาพที่มีชีวิตเป็น ตัวกำหนดว่าสภาวะภาพนั้นควรทำอะไร" แต่แรนค์ก็ปฏิเสธจริยแบบเทววิทยาซึ่งมีลักษณะเป็นปรนัย เช่นเดียวกับจริยปรัชญาของแรนค์ โดยถือว่าเป็นสิ่งที่ไร้เหตุผล เป็นการสอนให้มนุษย์ทำตาม อำเภอใจ (whim) ของพระเจ้า ซึ่งไร้เหตุผลต่อการทำตามอำเภอใจส่วนบุคคล หรือความพอใจ ของสังคม โดยที่"ความมีเหตุผล" (rationality) และ"ความไร้เหตุผล" (irrationality) ของแรนค์ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดแบบทฤษฎีวิวัฒนาการ ซึ่งถือว่าชีวิตเป็นคุณค่าสูงสุดที่สิ่งที่มี

ชีวิตจะต้องรักษาไว้ด้วยตัวของมันเอง สิ่งต่างๆจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อมีชีวิตดำรงอยู่ หรือทำให้ชีวิตดำรงอยู่สืบต่อต่อไป หากปราศจากเสี้ยวซึ่งชีวิตแล้วสิ่งต่างๆก็ไร้คุณค่า ดังที่แรนดล์กล่าวว่า "คุณค่ามีไหม โนทัศน์พื้นฐาน แต่จะต้องมีสมมติฐานล่วงหน้าในเรื่องคำขอบทบัญญัติว่าคุณค่าคืออะไร และเพื่ออะไร" (Rand: 1970? :15) ซึ่งสำหรับแรนดล์แล้ว คุณค่าก็มีต่อสิ่งที่มีชีวิตแต่ละหน่วย (ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันในแง่สรีรวิทยา) และก็เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ตามธรรมชาติ ใ้วิวัฒนาการมา แนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นจริง หรือคุณค่าที่แตกต่างไปจากนี้ แรนดล์ถือว่าไร้เหตุผล (แรนดล์ได้ปฏิเสธว่าจริยปรัชญาแบบเทววิทยาไม่เป็นปรนัย แต่แรนดล์ถือว่าไร้เหตุผล และถือว่าจริยปรัชญาที่มีพื้นฐานในลักษณะดังกล่าวเท่านั้นที่มีเหตุผล และเป็นปรนัย)

ที่แรนดล์ว่าคุณค่าเป็นคุณค่าต่อชีวิตแต่ละหน่วยนั้นก็ด้วยพื้นฐานความคิดแบบทฤษฎีวิวัฒนาการที่ถือว่า ชีวิตแต่ละชีวิตจะต้องดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดของตนเอง ไม่มีชีวิตใดจะอยู่รอดแทนกันได้ หรือการอยู่รอดของแต่ละชีวิตจะมีผลต่อกันและกัน (ซึ่งขัดแย้งกับแนวความคิดแบบในนิเวศวิทยา ซึ่งเน้นถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันของสิ่งที่มีชีวิตประเภทต่างๆ เห็นว่าการอยู่รอดของแต่ละชีวิตมีความสำคัญต่อการมีชีวิอยู่รอดของชีวิตอื่นๆ) เช่นเดียวกันกับมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิตประเภทหนึ่ง ซึ่งแม้ว่าจะมีวิวัฒนาการมาสูงกว่าสิ่งที่มีชีวิตประเภทอื่นๆทั้งหมด ก็ไม่พ้นจากกฎเกณฑ์นี้ ที่จะต้องดิ้นรนด้วยตัวเอง และเพื่อตัวเอง

การมีชีวิตอยู่รอด โดยพื้นฐานแล้ว แรนดล์เห็นว่าสิ่งที่มีชีวิตจะต้องเชื่อฟังความสำนึก หรือการรับรู้ของตัวมันเอง ความสำนึกของมันจะเป็นตัวบอกกับมันว่าอะไรเป็นคุณ หรือโทษต่อชีวิตของมัน รวมทั้งความสำนึกของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ความสำนึกของมนุษย์มีลักษณะที่แตกต่างจากความสำนึกของสิ่งที่มีชีวิตประเภทอื่นๆ ประการแรกคือ ความสำนึก หรือการรับรู้ถึงสิ่งต่างๆของมนุษย์สามารถก้าวข้ามพันการเป็นอัตโนมิติ ซึ่งทำให้เขาสามารถที่จะเลือกได้ และถ้าเขาปฏิเสธการเลือกก็เท่ากับว่าเขาปฏิเสธ "ความเป็นมนุษย์" และเขาก็จะไม่แตกต่างอะไรไปจากพืชและสัตว์ ซึ่งจะมีผลร้ายตามมา คือไม่สามารถที่จะดำรงอยู่ได้ (โดยอาศัยวิธีการของพืช หรือสัตว์ ซึ่งมีธรรมชาติแตกต่างจากมนุษย์) และประการที่สองคือ ความสำนึกของมนุษย์เป็นความสามารถทางการรับรู้ในระดับโนทัศน์ ที่สามารถจะคิด วิจัยถึงความเหมือน ความแตกต่าง และปัจจัยการของสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐาน หรือศักยภาพในการสร้างสรรค์ หรือจัดใ้เหมาะสมควรกับการดำรงอยู่ของตน โดยที่ตนไม่ต้องปรับตน หรือยอมดำรงตนอยู่ตามการกำหนดของสภาพแวดล้อม

และแรนดล์ก็ว่านั่นคือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นของมนุษย์ที่กำหนดว่าสิ่งที่มีมนุษย์ควรทำ

ก็คือ การจัดโลกให้เหมาะสมกับการทำงอยู่ของคุณ หรือการทำงานการผลิต (productive work) ซึ่งมนุษย์สามารถทำได้โดยอาศัยเหตุผล (reason) หรือความสามารถที่จะคิด วิจัย เข้าใจถึงความคล้ายคลึง ความแตกต่าง และปัจจัยการของสิ่งต่างๆ และผลจากการ ทำการผลิตก็จะทำให้มนุษย์มีความภาคภูมิใจ (pride) กระทบถึงศักดิ์ศรีของคุณ (self-esteem) ในความสามารถของคุณที่จะจัดการให้สิ่งต่างๆ เอื้ออำนวยกับการมีชีวิตอยู่ของคุณ

ไม่ว่าจะด้วยพื้นฐานของ การมีชีวิตอยู่หรือความแนวทฤษฎีวิวัฒนาการ หรือสภาพทางจิตวิทยา เกี่ยวกับความภาคภูมิใจ หรือการกระทบถึงศักดิ์ศรีของคุณที่สามารถจะทำงอยู่ได้ด้วยตนเอง แรกทีเดียวอธิบายต่อไปถึงการทำงอยู่ของมนุษย์ หรือมาตรฐานทางศีลธรรมในแง่นี้เชื่อว่า มนุษย์ จะต้องไม่ทำงอยู่ในลักษณะกาฝาก ที่อาศัยผลิตผลของผู้อื่น หรืออาศัยผู้อื่นเป็นเครื่องมือเพื่อการ อยู่รอดของตนเอง และในมิติทางสังคม มนุษย์ก็จะต้องทำงอยู่ร่วมกันในลักษณะการค้า (trade) แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ (product) หรือบริการ (service) ที่ตนสร้างขึ้นเมื่อตนต้องการผลิตภัณฑ์ หรือบริการของผู้อื่น ที่ผู้อื่นสร้างขึ้น อันเป็นการให้คุณค่าที่ตนสร้างขึ้นเพื่อรับคุณค่าอันเป็นที่ ต้องการของคุณเป็นการตอบแทน ทั้งนี้แรกกล่าวว่ "หลักการของการค้า เป็นหลักการพื้นฐานทางจริยธรรมที่มีเหตุผลเพียงหลักการเดียวสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งหมด" (Rand 1970: ๓1) อันเป็นการปฏิเสธการยินยอมให้ผู้อื่นอาศัยตนเป็นเครื่องมือในการอยู่รอดไปด้วยโดยปริยาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย